

SA Werrone

24.03.2023 nr 9.5-2.2/22-
23/28/10

**Väike Werrone Kooli riikliku järelevalve õiendi
kinnitamine**

Erakooliseaduse § 23 lõike 1, korrakaitseaduse § 28 lõike 1 ning haridus- ja teadusministri 24.05.2022 käskkirja nr 155 „Volituse andmine riikliku ja haldusjärelevalve teostamiseks, tegevuslubade andmiseks ning huvihariduse õppekavade registreerimiseks Eesti hariduse infosüsteemis“ punkti 4 alusel.

1. Kinnitan Väike Werrone Kooli riikliku järelevalve õiendi (lisatud).
2. Kooli pidajal palun esitada õiendis tehtud ettekirjutuste täitmise kohta Haridus- ja Teadusministeeriumile kirjalik aruanne ettekirjutuste täitmist tõendavate dokumentidega viie tööpäeva jooksul peale ettekirjutuse tähtaega.
3. Käesolevat korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse Tartu Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Hille Voolaid
nõunik

Koopia: Väike Werrone Kool

Hille Voolaid
735 0109
hille.voolaid@hm.ee

ÕIEND

RIIKLIKU JÄRELEVALVE KOHTA VÄIKE WERRONE KOOLIS

SISSEJUHATUS

1. Väike Werrone Kool (edaspidi *kool*) on SA Werrone (edaspidi *pidaja*) hallatav õppeasutus aadressil Fr. R. Kreutzwaldi 34, Võru linn, 65609 Võrumaa.
2. Riiklikku järelevalvet teostati koolis Haridus- ja Teadusministeeriumi õigus- ja personalipoliitika osakonna järelevalve valdkonna nõuniku 16.01.2023. a korralduse nr 9.5-2.2/22-23/28/1 „Riikliku järelevalve algatamine Väike Werrone Koolis“ ja 21.02.2023 korralduse nr 9.5-2.2/22-23/28/5 „Riikliku järelevalve algatamine Väike Werrone Koolis“ muutmise“ alusel.
3. Riiklikku järelevalvet kooli ja selle pidaja tegevuse õiguspärasuse üle teostasid Haridus- ja Teadusministeeriumi õigus- ja personalipoliitika osakonna järelevalve valdkonna nõunik Hille Voolaid ja peaeksperdid Kaidi Maask ning Elisabeth Niido.
4. Järelevalve algas 06.03.2023.
5. Järelevalve eesmärk oli vaadelda, kas õppe- ja kasvatustegevuse korraldus õppeasutuses on kooskõlas tegevusloa taotlemisel esitatud dokumentides sätestatuga, vaadelda õpilaste arengu toetamist ning õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni.
6. Järelevalves vesteldi kooli pidajaga, direktoriga, õppejuhiga, tugispetsialistidega, õpilastega, kooli kolleegiumi ja nõukogu esindajatega, samuti kohaliku omavalitsuse esindajatega. Tutvuti kooli dokumentatsiooni ja õppekeskkonnaga, külastati õppetunde ning võrreldi kooli andmeid Eesti hariduse infosüsteemi (edaspidi *EHIS*) tehtud sissekannetega.

KOKKUVÕTE

Väike Werrone Kool on Sihtasutuse Werrone erakool, kus õpe toimub I, II ja III kooliastmes. Haridus- ja teadusministri 09.06.2021 käskkirjaga on koolile antud tähtajaline tegevusluba õppe korraldamiseks põhikooli III kooliastmes kuni 31.08.2024. I ja II kooliastmes on koolil tähtajatu tegevusluba.

Järelevalve ajal õppis koolis 75 õpilast, neist I kooliastmes 29, II kooliastmes 28 ja III kooliastmes 18 ning töötas 18 õppe- ja kasvatusala töötajat.

Kool on 2021. aasta kevadest Eesti Vabade Waldorfkoolide ja -lasteadeade Ühenduse liige. Kooli eripära on waldorfpedagoogiline lähenemine õpetusele ja kasvatusle.

Kooli õppekava üldosa ning võõrkeelte, matemaatika, loodusõpetuse, inimeseõpetuse, ajaloo, ühiskonnaõpetuse, kunsti ja muusika ainekavad ei ole kooskõlas põhikooli riikliku õppekavaga (edaspidi *PRÕK*). Õppekava vajab täiendamist ja täpsustamist. Lihtsustatud õppetaseme ainekavasid järelevalves ei esitatud. Õppekava tunnijaotusplaan ja kooli tunniplaan ei ole kooskõlas ning õpilasele lubatud nädala õppekoormust on ületatud 1. ja 2. klassis.

Sisehindamist on koolis läbi viidud, on analüüsitud õppeasutuse tegevust ja toodud välja nii kooli tugevused kui parendustegevused, kuid arengukava koostamisel ei ole sisehindamise tulemusi aluseks võetud. Arengukavas on määratletud õppeasutuse arenguvaldkonnad ja tegevused aastateks 2021–2023. Arengukavas puuduvad andmed finantsressursside olemasolu või nende saamise allika kohta vähemalt õppekavaga kehtestatud nominaalsele õppeajale vastavaks perioodiks.

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse (edaspidi *PGS*) kohaselt peavad osalema arenguveestlusel õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega õpilase puhul vanem. Koolis kehtestatud korra kohaselt toimub arenguveestlus reeglina järgmiste osapoolte vahel: õpilane, lapsevanem ja õpetaja; õpetaja ja õpilane; õpetaja ja lapsevanem. Seega ei ole kehtestatud kord kooskõlas seaduses sätestatuga. Arenguveestlusi on viidud läbi erinevalt ning osade õpilastega arenguveestlusi läbi viidud ei ole.

Kool peab õpilasele tagama vajadusel eripedagoogi, logopeedi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenuse. Tugispetsialistid on koolis olemas. Kümme õpilast õpivad koduõppel lapsevanema soovil. 23 õpilasele on koostatud individuaalse arengu jälgimise kaardid, kuid need vajavad ülevaatamist ja täiendamist.

Õppe- ja kasvatusala töötajaid, kelle kvalifikatsioonile on kehtestatud nõuded, oli koolis kokku 18. Kvalifikatsioon vastas nõuetele 13 (72%) pedagoogil. I, II ja III kooliastmes kokku on 184 õppetundi, millest 123 (67%) õpetavad õpetajad, kelle kvalifikatsioon vastab kehtestatud nõuetele. Eeltoodust tulenevalt ei saa nõutava kvalifikatsiooniga õpetajate osakaalu hinnata piisavaks.

Vestlustel osalenud lapsevanemad, õpetajad ja nõukogu liikmed tõid positiivselt esile õpilase arengule suunatud meetodikat, õpilaste individuaalset toetamist, positiivsusele suunatud õhkkonda.

OLUKORRA KIRJELDUS

1. Õppekava vastavus nõuetele

Kooli õppe- ja kasvatusgevuse alusdokumendiks on õppekava. Järelevalves hinnati õppekavade vastavust järelevalve alguses (06.03.2023) kehtinud redaktsioonidele¹.

Erakooliseaduse² (edaspidi *EraKS*) kohaselt peab erakooli õppekava kinnitama pidaja. Õppekava on pidaja kinnitanud³ ning see on esitatud arvamuse avaldamiseks kooli nõukogule⁴ ja kolleegiumile⁵. Kooli põhikirja kohaselt täidab kolleegium õppenõukogu ülesandeid⁶. Õppekava ei ole esitatud arvamuse avaldamiseks õpilasesindusele.

¹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/112042022010>; <https://www.riigiteataja.ee/akt/112042022009>.

² EraKS, § 11 lg 2.

³ SA Werrone nõukogu 31.03.2021 koosoleku protokoll nr 2.

⁴ Kooli nõukogu 30.03.2021 koosoleku protokoll nr 3.

⁵ Kooli kolleegiumi 25.03.2021 koosoleku protokoll nr 21.

⁶ SA Werrone juhatus 31.03.2021 otsus.

Koolis on õppekava peale kinnitamist muudetud⁷, kuid muudatusi ei ole pidaja kinnitanud ja muudetud õppekava ei ole esitatud arvamuse avaldamiseks õpilasesindusele, kooli nõukogule ja kolleegiumile.

Pidaja esindaja sõnul jäid muudatused kinnitamata seoses kevad-suvise perioodiga ja arvamuse avaldamiseks ei esitatud muudetud õppekava õpilasesindusele, kooli nõukogule ja kolleegiumile. Õpilasesindust õppekava koostamise ja muutmise perioodil koolis ei olnud, see moodustati veebruaris 2023.

Õppekava üldosa ei ole kooskõlas EraKSis ja PRÕKis sätestatuga ja vajab täiendamist.

- 1) EraKS⁸ sätestab, et erakooli õppekava peab vastama PGSi alusel kehtestatud vastava riikliku õppekavaga kehtestatud haridustaseme pädevusele ja ainete õpitulemustele. Kooli õppekava üldosas⁹ on kirjas, et kool juhindub oma tegevuses Waldorfhariduse Euroopa Nõukogu (*European Council for Steiner Waldorf Education*, edaspidi *ECSWE*) kinnitatud põhimõtetest ja püüdlustest ning korraldab sellest tulenevalt õpet parimal võimalikul viisil, nii et riikliku õppekava III kooliastme õpitulemused on saavutatud põhikooli lõpuks. Kool peab tagama kõigi riikliku õppekavaga seatud õpitulemuste saavutamise, mitte ainult III kooliastme tulemused.
- 2) PGSi¹⁰ kohaselt peavad osalema arenguevestlusel õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega õpilase puhul vanem. Kooli õppekavas¹¹ on toodud välja, et arenguevestlused toimuvad õpetaja ja õpilase või lisaks ka lapsevanema(te) vahel. Seega ei ole õppekavas sätestatu kooskõlas PGSi eelviidatud sättega.

Kooli õppekava üldosa vajab täiendamist.

- 1) Õppekava üldosas¹² on kirjeldatud tunnijaotusplaani erisused PRÕKiga võrreldes. Keele ja kirjanduse tunde I kooliastmes on märgitud 17 (PRÕKis 19), kuid tunnijaotusplaanis on 19 tundi. III kooliastme tunde on 12 (PRÕKis 15), puuduvad tunnid on kirjelduse kohaselt lõimitud harjutustundidesse. Õppekavas ei ole kirjeldatud, kuidas planeeritakse kõigi õpitulemuste saavutamine vähema tundide arvuga, sest harjutustunnid on määratletud kui „õpetaja valikul lisanduvad põhioskuseid kinnistavad tunnid“. Puudub selgitus, kuidas kõigi lõimitud ainete õpitulemused saavutatakse.
- 2) Kooli õppekavas¹³ on kirjas: „Väikse Werrone Kooli õpilased lõpetavad põhikooli riiklike eksamite ja tunnistusega. Oma õpinguid saavad õpilased jätkata mistahes keskharidust andvas õppeasutuses.“ Sellest ei selgu, kas kooli lõpetajate karjääriplaneerimises on eesmärk ainult edasine keskhariduse omandamine või tutvustatakse õpilastele ka erinevaid kutseõppe võimalusi.
- 3) „Nõustamiskomisjoni“¹⁴ asemel tuleks selguse huvides kasutada mõistet „kooliväline nõustamiskomisjon“.
- 4) Õppekavas¹⁵ on kirjas, et karjääriteemat käsitletakse koostöös Haridus- ja Noorteametiga (edaspidi *Harno*). Karjäärikoordinaatori teenus liikus 2019. aasta alguses Töötukassasse, Harno jätkab koolituste ning võrgustikuürituste pakkumist karjääriõppe valdkonnas. Seega võiks lisada ka koostöö Töötukassaga.

⁷ SA Werrone kiri 28.05.2021 nr 9.5-3/21/1616-8.

⁸ EraKS, § 11 lg 4 p 3.

⁹ Kooli õppekava, p 1.

¹⁰ PGS, § 37 lg 6.

¹¹ Kooli õppekava, p 6.4.

¹² Kooli õppekava, p 5.4.1.

¹³ Kooli õppekava, p 6.2.

¹⁴ Kooli õppekava, p-d 7.3, 7.4.

¹⁵ Kooli õppekava, p 8.

- 5) Kooli õppekava¹⁶ kohaselt ei jäeta õpilasi üldjuhul klassikursust kordama. Kui õpilase üldine areng on eakaaslastest väga erinev, võib õpilase ümber paigutada vanemasse või nooremasse klassi. Antud säte on vastuolus kehtivate õigusaktidega, kuna õigusaktid ei näe ette õpilase üleviimist nooremasse klassi. Kui õpilasel tekivad õpiraskused, tuleb talle koostada individuaalne õppekava ja rakendada tugimeetmeid.

Vastuolud EraKSis ja PRÕKis sätestatuga on järgnevate õppeainete ainekavades.

- 1) Võõrkeelte ainekava ei ole kooskõlas EraKSi¹⁷ ja PRÕKiga¹⁸. Õpitulemuste osa sätestab, et A-võõrkeele (inglise keel) oodatav tase I kooliastme lõpus on kuulamises ning rääkimises A1.2 ning teistes osaoskustes A1.1. Võõrkeelte valdkonnakavas on kirjas, et mõlemat võõrkeelt õpetatakse üldjoontes sama õppekava alusel, oodatavad õpitulemused I kooliastme lõpuks vastavad B1.1 tasemele. B1.1 taseme saavutamine kummaski keeles I kooliastme lõpuks ei ole õpilastele jõukohane.
- 2) Matemaatika ainekava ei ole kooskõlas EraKSi¹⁹ ja PRÕKiga²⁰. Ainekavas puuduvad järgmised haridustaseme pädevused ja õpitulemused: I kooliastmes arvutamise õpitulemus: leiab võrdustes tähe arväärtuse proovimise või analoogia põhjal; mõõtmise ja tekstülesannete õpitulemus: selgitab murdude $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$ ja $\frac{1}{5}$ tähendust, leiab nende murdude põhjal osa arvust. II kooliastmes haridustaseme pädevused: kasutab erinevaid matemaatilise info esitamise viise ning oskab üle minna ühelt esitusviisilt teisele; liigitab objekte ja nähtusi ning analüüsib ja kirjeldab neid mitme tunnuse järgi; teab, et ülesannetel võib olla erinevaid lahendusteid, ja valib neist endale sobiva; arvutamise õpitulemus: kirjutab naturaalarve järkarvude summana; kasutab harilike murdudega tehteid sooritades ühiskordse ja ühisteguri leidmist; leiab arvu ruudu, kuubi, vastandarvu ja absoluutväärtuse; kujutab harilikku ja kümnendmurdu arvkiire; andmed ja algebra õpitulemused: joonestab koordinaatteljestiku, märgib sinna punkti etteantud koordinaatide järgi, loeb teljestikus asuva punkti koordinaate; lihtsustab ühe muutujaga avaldisi ning arvutab tähtsavaldisi väärtuse; leiab antud arvude seast võrrandi lahendi, lahendab lihtsamaid võrrandeid; geomeetriliste kujundite ja mõõtmise õpitulemused: teab plaanimõõdu tähendust ja kasutab seda ülesandeid lahendades; tähistab punkti, sirge, kiire, lõigu, murdjoone, ristuvad, lõikuvad ja paralleelsed sirged, ruudu, ristküliku, kolmnurga, ringi; konstrueerib sirkli ja joonlauaga lõigu keskristsirge, nurgapoolitaja ning sirge suhtes sümmeetrilisi kujundeid; toob näiteid õpitud geomeetriliste kujundite ning sümmeetria kohta arhitektuurist ja kujutavast kunstist, kasutades IKT võimalusi (internetiotsing, pildistamine); liigitab kolmnurki külgede ja nurkade järgi, joonestab kolmnurga kõrgused; arvutab ringjoone pikkuse; arvutab kuubi ning risttahuka pindala ja ruumala.
- 3) Loodusõpetuse ainekava ei ole kooskõlas EraKSi²¹ ja PRÕKiga²². Loodusõpetuses puudub III kooliastme loodusõpetus või selge lõimitus teistesse loodusainetesse; õpitulemuste ja sisu alusel ei käsitleta loodusõpetuse kursust keemia ja füüsika ühendkursusena, vaid sissejuhatusena loodusvaldkonna õppeainetesse tervikuna. Ainekavas on kirjas, et 7. klassis ei õpetata loodusõpetust ühtse ainena, vaid füüsikat ning keemiat õpetatakse eraldi õppeainetena.

¹⁶ Kooli õppekava, p 6.2.

¹⁷ EraKS, § 11 lg 4 p 3.

¹⁸ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“, lisa 2 p 2.1.3.1.

¹⁹ EraKS, § 11 lg 4 p 3.

²⁰ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“, lisa 3 p 2.

²¹ EraKS, § 11 lg 4 p 3.

²² Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“, lisa 4 p 2.1.9.

- 4) Inimeseõpetuse ainekava ei ole kooskõlas EraKSi²³ ja PRÕKiga²⁴. Inimeseõpetuses puuduvad I kooliastme lõimitud ainekavad, ehkki tunnijaotusplaanis on nimetatud, et tunnid on lõimitud; III kooliastmes puuduvad mitmed riikliku õppekava teemad; sotsiaalsainete ainevaldkonna kirjeldusest puudub lõiming läbivate teemade ja teiste õppeainetega, õppekeskkonna ja hindamise kirjeldus. Lisaks autorile ja pealkirjale tuleb ainekavasse lisada ka kirjanduse väljaandmise aasta ja koht ja/või kirjastus. Kooli õppekavas on kirjas, et rakendatakse lõimitud õpet, kuid lõimitud aine(te)kavasid esitatud ei ole. PRÕKist on kopeeritud ainekavade alla õppeteemad ja õpitulemused, kuid selgituses on kirjas, et õpe toimub teiste õppeainete raames. Seetõttu ei selgu õppekavast, kas muudetud tunnijaotusplaani raames riiklik standard ehk kooliastmete ettenähtud õpitulemused õppeaineti saavutatakse või mitte. Ainekavas on kirjas, et I kooliastmes eraldi inimeseõpetuse tunde ei toimu ja antud valdkonna riiklikust õppekavast tulenevaid õppe eesmäärke, läbivaid teemasid ja õpitulemusi käsitletakse kõikide teiste õppeainete osana. Kus need teemad täpselt käsitlemist leiavad ja õpitulemused saavutatakse, ainekavast ei selgu. Inimeseõpetuse III kooliastme ainekavast puuduvad järgmised teemaplokid: „Turvalisus ja riskikäitumine“ ning „Inimene, valikud ja õnn“. Murdeea muutuste hulgast puuduvad „Sõprus. Armumine. Käimine.“, „Lähedus ja seksuaalhuvi“, „Vastutus seksuaalsuhetes ja turvaline seksuaalkäitumine“, samuti mitmed tervise plokki teemad. Lisaks veel „Seksuaalne orientatsioon. Soorollide ja soostereotüüpide mõju inimese käitumisele ning tervisele. Seksuaalvahekord. Turvaline seksuaalkäitumine. Rasestumisvastased meetodid. Seksuaalõigused. Seksuaalsel teel levivate haiguste vältimine. HIV ja AIDS. Abi ja nõu saamise võimalused.“
- 5) Ajaloo ainekava ei ole kooskõlas EraKSi²⁵ ja PRÕKiga²⁶. Ajaloo ainekavas kasutatakse ebateaduslikke ja ainedidaktika arengusuundadele mittevastavaid väiteid ja kirjeldusi: „5. klassis algab tõeline ajalugu; 5.–6. klassini käiakse läbi inimkonnaarengu tee müütiliselt, eelajalooliselt kultuuriastmelt.“ Inimasustuse areng ei ole müütiline, vaid arheoloogiliste leidude alusel selgitatud. Selgusetuks jääb väide: „Ajalooliselt tekkinut vaadeldakse midagi, mis vajab edasiarengut ja ergutab järelemõtlemist tuleviku ideaalsete ja reaalsete kujundamisvõimaluste üle.“ Ajaloo õppetegevuse kirjeldusest puudub ainespetsiifiliste oskuste kujundamise vajadus, samuti eritüübiliste ajalooallikatega tutvumine ja nende mõtestamine, mis on distsipliini loogika mõistmiseks oluline. Keskendutakse ainult lugudele, mis ei arenda kriitilist mõtlemist. Ainespetsiifilised oskused on esitatud õpipädevuse osana, mis ei ole asjakohane. Ajaloo ainekavast puudub sissejuhatus ajalukku (5. kl), mis aitab mõtestada ajaloolase tööd eritüübiliste ajalooallikatega, ajaarvamisega seotut, et liikuda sellelt pinnalt süstemaatilise ajaloo õppimise juurde. 5. klassis alustatakse Vana Idamaade ajaloo õppimisega. Muinasaeg on õppesisust väljas. 6. klassi õpitavatele teemadele on liidetud pooled teemad keskajast. Ülevaate saamiseks suurtest ajaperioodidest on nende ühtse plokina käsitlemine vajalik. Ajaloo ainekavas on märge, et 7. klassis korraldatakse võimalusel õppekäike, ekskursioone ning õppetunde muuseumis ja arhiivis. Ainekavas olid need tegevused 5. ja 6. klassi õppesisus.
- 6) Ühiskonnaõpetuse ainekava ei ole kooskõlas EraKSi²⁷ ja PRÕKiga²⁸. Ühiskonnaõpetuses puuduvad selged viited riiklike õpitulemuste saavutamiseks mitmes teemavaldkonnas, ainekava algab põhikooli ajalooõpetuse taotlustega, mis on eksitav. I kooliastmel on PRÕKis ühiskonnaõpetuse teemad integreeritud inimeseõpetuse ainesse, kuid õpitulemused ja ainesisu on eraldi välja toodud. Kooli õppekavas ei ole näidatud, kus ja mil moel saavutatakse õpitulemused järgmiste kohustuslike teemaplokkide käsitlemise järel: „Mina

²³ EraKS, § 11 lg 4 p 3.

²⁴ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“, lisa 5 p 2.1.

²⁵ EraKS, § 11 lg 4 p 3.

²⁶ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“, lisa 5 p 2.2.

²⁷ EraKS, § 11 lg 4 p 3.

²⁸ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“, lisa 5 p 2.3.

ja kodumaa“, „Mina: aeg ja asjad“, mis on oluline oma ressursside kavandamise oskuse arendamisel. II kooliastmes on ühiskonnaõpetus PRÕKis iseseisva õppeainena oma selge eesmärgiseadega. Õpitulemusi ei saavutata pelgalt vesteldes oluliste mõistete ja märkide üle. Lähtepunkt, et ühiskonna kujunemise ja selle reeglitega ning inimõigustega tutvutakse ajaloo teemade raames, peamiselt seoses Vana-Kreeka ja Vana-Roomaga, ei ole asjakohane. 6. klassi ainesisu eeldab demokraatia tundmaõppimist kaasaja näitel. III kooliastmes on ühiskonnaõpetus kooli õppekavas iseseisva õppeainena ning PRÕKi õppe- ja kasvatusesmärgid on esitatud õpitulemustena. Õppeteemad ei ole struktureeritud temaatiliste plokkide kaupa, vaid esitatakse läbisegi ühes loendis, mida on raske jälgida. Välja on jäetud teatud teemasid ja terve plokk: Riik ja valitsemine. Demokraatia.

- 7) Muusika ainekava ei ole kooskõlas EraKSi²⁹ ja PRÕKiga³⁰. I ja II kooliastmes puuduvad õppesisust õppekäigud ja õppekäikudega saavutatavad õpitulemused.
- 8) Kunsti ainekava ei ole kooskõlas EraKSi³¹ ja PRÕKiga³². Kunsti õpitulemustes ei ole kirjeldatud ühtegi teadmist, õpitulemused on oskustele ja tunnetustele suunatud.

Seisuga 06.03.2023 õppis koolis üks õpilane põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava³³ (edaspidi PLRÕK) järgi. Kooli õppekava lisadena ei ole esitatud lihtsustatud õppetaseme ainekavasid ega ka ühegi teise PLRÕKi õppetaseme aine- ja/või tegevusvaldkonnakavasid. Lihtsustatud õppetaseme ainekavasid järelevalves ei esitatud. PGSi³⁴ kohaselt on korrektne koostada ühine kooli õppekava üldosa, mis kehtib nii PRÕKi kui PLRÕKi alusel õppivatele õpilastele. Eeltoodust tulenevalt on vaja õppekava üldosa täiendada ning lisada

- 1) põhikooli sihiseade ning õppe- ja kasvatusesmärgid lihtsustatud õppes ning lihtsustatud õppele kohandatud üldpädevuste ja läbivate teemade loetelu;
- 2) lihtsustatud õppes taotletavad (üldised) pädevused ja taotletavad õppe ja kasvatuses rõhuasetused arenguperioodide kaupa (võib esitada ka lihtsustatud õppe ainekavade üldaluste juures, kui need on koolil olemas);
- 3) lihtsustatud õppe tunnijaotusplaan või siis selle seos ja/või erisused PLRÕKiga;
- 4) lihtsustatud õppe- ja kasvatuses korralduse alused, sh hindamise ja loovtöö koostamise erisused;
- 5) täpsustus lihtsustatud õppel õpilaste põhikooli lõpetamise tingimuste kohta, kuna lihtsustatud õppe õpilase puhul ei ole kooli lõpetamise tingimuseks loovtöö sooritamine.

Lisaks on vaja mõelda läbi ja vajadusel täiendada liikluskasvatuse põhimõtteid, karjääri ja nõustamise korraldust lähtuvalt lihtsustatud õppe(kava) õpilaste arengulistest erisustest, kuna kooli õppekava peab olema koostatud selliselt, et kõikidele õppijatele, sõltumata, mis õppekava alusel õpilane õpib, kehtivad kooli õppekeskkond, väärtused, paikkonna ja kooli eripärast ja omanäolisusest tulenevad sätted.

Järelevalve ajal jõustusid 11.03.2023 PRÕKi ja PLRÕKi uued redaktsioonid. PRÕKi rakendussätte³⁵ kohaselt tuleb kooli õppekava ja õppekorraldus viia määruse § 1 lõigetega 6–9, § 4 lõike 4 punktiga 7 ja lõikega 7, § 14 lõike 3 punktidega 1 ja 5 ning lõikega 4, § 15 lõigetega 3–3², 3⁴ ja 5, § 16 lõikega 3, § 18 lõikega 1, § 20 lõikega 2, § 24 lõike 6 punktidega 1 ja 2, lõigetega 7 ja 8 ning määruse lisadega kooskõlla hiljemalt 1. septembriks 2024. Määruselisaga 1 tuleb kooli õppekava viia kooskõlla hiljemalt 1. septembriks 2023³⁶. PLRÕKi rakendussätte³⁷

²⁹ EraKS, § 11 lg 4 p 3.

³⁰ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“, lisa 6 p 2.1.

³¹ EraKS, § 11 lg 4 p 3.

³² Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“, lisa 6 p 2.2.

³³ Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määrus nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“.

³⁴ PGS, § 17 lg 1.

³⁵ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“, § 25 lg 10.

³⁶ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“, § 25 lg 11.

³⁷ Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määrus nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“, § 6 lg 1¹.

kohaselt tuleb kooli õppekava ja õppekorraldus viia kooskõlla § 1 lõigetega 1–2² ja §-dega 2–5 hiljemalt 1. septembriks 2024.

Seega on koolil võimalik õppekava uuendamisel lähtuda eelmisest, s.o 15.04.2022 jõustunud redaktsioonist, või rakendada õppekava uuendamisel 11.03.2023 jõustunud muudatusi.

1.1.Ettepanekud kooli direktorile

- 1.1.1. Esitada võõrkeelte I kooliastmes õpitulemused ja õppesisu keelte kaupa klassiti. Ka II ja III kooliastme õpitulemused ja õppesisu esitada ühe keele kaupa järjest. Nii on võimalik paremini jälgida õpilase arengut ühes keeles. Eriti oluline on see nende õpitulemuste puhul, kus suulisele eneseväljendusele lisanduvad kirjalikud tööd ja harjutused, kuna erinevalt inglise keelest nõuab vene keele tähestiku omandamine õpilastelt täiesti uue süsteemi tundmaõppimist.
- 1.1.2. Täpsustada matemaatika ainekava, viia vastavusse õppesisu ja õpitulemused ning paigutada õpitulemused õige õppeaine juurde. Vormijoonistamine on kavas 1.–4. klassini. Punktis 5.4 toodud tunnijaotustabelis on aga vormijoonistamine kirja pandud ka 5. ja 6. klassi tundidena. Punktis 5.4.1, erisused ja nende põhjendused, on matemaatika erisuste põhjendus lõppenud poole lause peal. I kooliastme õppe- ja kasvatuseesmärkidesse lisada suuruste mõõtmine, kasutades sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid, ning lisada, et õpilane mõistab matemaatika olulisust ja selle seost ümbritsevaga. Need on esitatud 3. klassi lõpuks saadavate õpitulemuste juures, mis osaliselt dubleerivad selle kooliastme kirjelduse alguses kirja pandut. Ühtlustada ja jätta välja kordused: 3. klassi õpitulemused teemas „Arvutamine“ ning „Mõõtmine ja tekstülesanded“ on suures osas kopeeritud riiklikust õppekavast. Esitatud 3. klassi õppesisu lubab aga saavutada juba osaliselt II kooliastme õpitulemusi. Samas on esitatud ka teema „Geomeetrilised kujundid“ õpitulemused. Nende tulemuste saavutamiseks tuleb lisada õppesisu.
- 1.1.3. Lisada III kooliastme loodusõpetuse lõimimisel teistesse õppeainetesse ka teemade „Inimene uurib loodust“ ja „Elus ja eluta looduse seosed“ õpitulemused ning sisu teistesse loodusainetesse.
- 1.1.4. Esitada inimeseõpetuse ainekavad lõimituna, et oleks arusaadav, mille alusel õpe tegelikult toimub.
- 1.1.5. Lisada ühiskonnaõpetuse, inimeseõpetuse ja ajaloo ainekavades õppekirjanduse nimetused või lingid, mida aineõppes kasutatakse, kuna üldkäsitlused ja teemaraamatud ei sisalda eakohaseid allikakatkendeid, illustratsioone jm asjakohast teavet.
- 1.1.6. Käsitleda Eesti kunsti ja kunstnikke, kaasaegset kunsti, disainmõtlemist ja -protsessi kõikides kooliastmetes, kuid kindlasti teises ja kolmandas. Kõikides kooliastmetes on läbivalt keskseks vaid joonistamine, maalimine ja skulptuur, tehnikate erisusi võiks olla rohkem.
- 1.1.7. Lisada karjäärialasele koostööle Harnoga ka koostöö Töötukassaga, kuna karjäärikoordinaatori teenus liikus 2019. aasta alguses Töötukassasse.

1.2.Ettekirjutused pidajale

- 1.2.1. Tagada kooli õppekava vastavus põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse alusel kehtestatud vastava riikliku õppekavaga kehtestatud haridustaseme pädevusele ja ainete õpitulemustele lähtudes erakooliseaduse § 11 lõike 4 punktist 3 ja vastavalt käesoleva õiendi punktis 1 toodud selgitustele. Täitmise tähtaeg: 01.09.2023.
- 1.2.2. Tagada kooli õppekava kooskõla põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikega 6, mille kohaselt osalevad arenguvestlusel õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega õpilase puhul vanem. Täitmise tähtaeg: 01.09.2023.

2. Õppekorralduse vastavus nõuetele

PGSi³⁸ kohaselt peab direktor kehtestama kooli päevakava, mis peab kajastama õppetegevuste ning kooli õppekava toetavate õppekavaväliste tegevuste, nagu pikapäevarühmas, ringides ja stuudiotest korraldatavate tegevuste järjestust ja ajalist kestust. Sotsiaalministri määruse³⁹ kohaselt on tunniplaani päevakava osa ja koostatakse lähtuvalt riiklikes õppekavades sätestatud õpilase nädalakoormusest, riikliku õppekava alusel koostatud kooli õppekavast, õppeainete raskusest ning eeldatavatest õpitulemustest.

Kooli päevakava on kinnitatud direktori käskkirjaga⁴⁰, kuid päevakavale ei ole lisatud tunniplaani. Päevakavas, mis on kinnitatud septembris 2022, on märgitud, et see on kehtestatud 2020/2021. õppeaastaks. Direktori selgituste kohaselt on tegemist eksitusega ja päevakava on kinnitatud õppeaastaks 2022/2023.

Kooli tunniplaani kohaselt on 1.–4. ja 6. klassil iga päev esimene tund põhitund pikkusega 90 minutit, 5. ja 8. klassil on nädalas neli põhitundi pikkusega 90 minutit ja 7. klassil kolm põhitundi pikkusega 90 minutit.

Õppekava tunnijaotusplaani⁴¹ ja kooli kodulehel avalikustatud tunniplaani (kehtiv 30.01.–24.02.2023) võrdluses selgus, et need ei ole kooskõlas: 1. klassil on tunniplaanis 4 õuetundi, mida tunnijaotusplaanis ei ole. Õpilaste lubatud nädala õppekoormust on ületatud 4 tunni võrra. 2. klassil on tunniplaanis 1 õuetund, õpilaste lubatud nädala õppekoormust on ületatud 1 tunni võrra. 4. klassis on nädala õppekoormust ületatud 1 tunni võrra.

Järelevalves selgus, et kooli kodulehel olev tunniplan ei ole kooskõlas koolis tegelikult rakendatava tunniplaaniga ning 4. klassis õppekoormust ületatud ei ole. Seega on õpilasele lubatud nädala õppekoormust⁴² ületatud 1. ja 2. klassis.

Õppejuhi selgituste kohaselt teeb muudatusi kodulehel olevas tunniplaanis infospetsialist, kes ei ole vajalikke muudatusi tunniplaanis teinud. Õppetundide arvestust õppeaineti peab õppejuht paberkandjal, õppekava täitmist hindab ta õppeaasta lõpus individuaalsel vestlusel õpetajatega. Pidaja selgituse kohaselt on õuetund 45-minutiline tund tunniplaanis, mille eesmärk on puhkamine ja vabas õhus liikumine. Kuna koolis on epohhiõpe, muudetakse tunniplaani igal kuul ning jälgitakse, et õppeaasta lõpuks oleks õppetundide arv kooskõlas kooli õppekava tunnijaotusplaanis kehtestatudga. Arvestust õppetundide üle peab õppejuht, kuid pidaja sellest ülevaadet ei oma. Vestlusel osalenud 7. ja 8. klassi õpilaste sõnul oli õuetund tunniplaani järgne tund, milles osalemine oli õpilastele kohustuslik.

Seega on koolis oluline määratleda, kas õuetund on õpilastele tunniplaani järgne kohustuslik tund, mis peab mahtuma õpilasele lubatud õppekoormusesse, või õppekavaväline tund, milles osalemine on õpilastele vabatahtlik.

Kooli õppekavas ei ole kirjeldatud õppeainete lõimimisel konkreetseid tegevusi õpiväljundite saavutamiseks, või on need seotud subjektiivsete asjaoludega, mida ei ole võimalik hinnata.

Pidaja sõnul toimub lõimimine õpetajatevahelise koostööna ning kuna õpetajaid on vähe, siis juhtkonna poolt planeeritud ja koordineeritud tegevusi ei toimu, mistõttu võib lõimimine olla mingil määral ka juhuslik, sest iga õpetaja otsustab ise, kuidas ta aineid lõimib. Direktor täpsustas, et viimane teemakohane õpetajatevaheline arutelu toimus kevadel 2022 ning sellised

³⁸ PGS, § 25 lg 6.

³⁹ Sotsiaalministri 27.03.2001. a määrus nr 36 „Tervisekaitse nõuded kooli päevakavale ja õppekorraldusele“, § 10 lg 1.

⁴⁰ Direktori 01.09.2022 käskkiri nr 14 „Päevakava kinnitamine“.

⁴¹ Kooli õppekava, p 5.4.

⁴² PGS, § 25 lg 2.

arutelud toimuvad jooksvalt.

Kooli õppekavas⁴³ on erisusena välja toodud harjutustunnid, mis lisanduvad õpetaja valikul perioodiõppe põhitundidele oskuste kinnistamiseks. Osad emakeele ja kirjanduse teemad käsitletakse harjutustundides. II kooliastmes käsitletakse osad matemaatika teemad harjutustundides.

Direktori sõnul otsustab õpetaja, millise õppeaine tund peaks olema harjutustund. Harjutustunniks valitakse õppeaine, kus on mingi teema, mis vajab rohkem kinnistamist. Õpilastele on harjutustund kohustuslik ning õppeaine võib õppeaasta jooksul muutuda. Õppeainet võib muuta ka nädalati, sõltuvalt aine raskusest ja epohhist. Epohhi ajal on keskmiselt üks õppeaine, nt järelevalve ajal oli selleks matemaatika. Vestlusel osalenud õpilaste sõnul on harjutustunniks õppeaine, milles on raskused, nt matemaatika.

Kooli õppekava kohaselt⁴⁴ on 8. klassi aastatöö ehk loovtöö individuaalne või kollektiivne uurimuslik või kunstilis-praktiline töö, mis valmib õpilase iseseisva juhendatud tööna pikema perioodi jooksul, milleks on üldjuhul 8. klassi õppeaasta. Aastatöö teema valib õpilane ja kooskõlastab selle oma klassiõpetaja ja juhendajaga. Igale tööle määratakse kooli poolt juhendaja. Kui õpilase töö iseloom nõuab juhendajat või spetsialisti väljastpoolt kooli, siis võib kool määrata aastatööle kaasjuhendaja.

Direktori sõnul valivad õpilased 8. klassi loovtöö teema ja juhendaja ise. Maiks peab töö olema valmis ja toimub kaitsmine, esimene kaitsmine toimub käesoleva aasta kevadel. Õpilaste valikud on erinevad, teemad lähtuvad õpilaste huvidest. Juhendajaid võib olla mitu, aga üks on kindlasti oma kooli õpetaja.

Kooli põhikirja kohaselt toimuvad koolivaheajad haridus- ja teadusministri kinnitatud aegadel. Vaheajad on kooskõlas ministri määruses⁴⁵ kehtestatud ning toimuvad määruse ja põhikirjaga määratud aegadel. Vaheajad on toodud välja ka kooli üldtööplaanis⁴⁶.

EraKSi⁴⁷ kohaselt kohaldatakse erakooli vastuvõtmisele sama liiki riigi- ja munitsipaal- koolile seadusega kehtestatud sisseastumistingimusi. Erakooli nõukogul on õigus kehtestada täiendavaid tingimusi õpilaste vastuvõtmiseks. Kooli vastuvõtmise ja väljaarvamise tingimused ja kord on kehtestatud SA Werrone nõukogu koosoleku otsusega⁴⁸ ja direktori käskkirjaga⁴⁹, kuid kui dokumendi kehtestamiseks on pädevus antud kooli nõukogule, siis ei ole kooli direktoril vajalik dokumenti täiendavalt kinnitada.

Kooli õppekava⁵⁰ kohaselt I–III kooliastmes üldiselt õpikuid ei kasutata. Õpilased kasutavad tundides suureformaadilisi ainevihikuid, millesse tehakse kõik ülesanded. Õppeaasta jooksul kujuneb sellest vihikust õpilase isiklik õpik. Igas ainetunnis kasutatava vihikuformaadi osas teeb otsuse õpetaja, arvestades ülesannete iseloomu, lauapinna suurust ning õpilaste vajadust vihiku koju kaasa võtmiseks.

Pidaja sõnul kasutatakse II ja III kooliastmes ka õpikuid, valiku teeb õpetaja, piiranguid õpetajale ei ole. Nooremates klassides õpikuid kasutada ei soovitata, aga vanemates klassides

⁴³ Kooli õppekava, p 5.4.1.

⁴⁴ Kooli õppekava, p 5.7.

⁴⁵ Haridus- ja Teadusministri 09.09.2020. a määrus nr 32 „2021/2022., 2022/2023. ja 2023/2024. õppeaasta koolivaheajad“.

⁴⁶ Kooli kolleegiumi 22.08.2022 koosoleku protokoll nr 1.

⁴⁷ EraKS, § 12 lg 1.

⁴⁸ SA Werrone nõukogu 27.11.2017 koosoleku protokoll nr 1.

⁴⁹ Direktori 27.11.2017 käskkirja nr 8.

⁵⁰ Kooli õppekava, p 4.1.

on see vajalik.

Järelevalves vaadeldud 6. klassi geograafiatunnis ei kasutatud õpikuid ja ei olnud koostatud ka ainevihikuid. Aineõpetaja sõnul otsib ta sobivat vormi, mida ja kuidas kasutada. Füüsikas ja keemias oli sisse seatud üks ainevihik, ainevihik oli ka 7. klassi bioloogias, aianduses, ajaloos. Vaadeldud ainevihikud sisaldasid õpilaste joonistusi ja tekstilist osa, aga ka vihikusse kleebitud materjali (nt tööülesanded, skeemid, joonised).

Vestlusel osalenud 8. klassi õpilaste sõnul on neil õpikud füüsikas ja inglise keeles, teistes õppeainetes on ainevihikud.

Kooli õppekava⁵¹ kohaselt toimuvad kehalise kasvatuse tunnid suures osas välitingimustes; tähtsustatud on värskes õhus liikumine; siseoludes toimuvad tunnid ruumis, mis on piisavalt avar turvaliseks liikumiseks; lastel on võimalus kasutada õppekavas ette nähtud spordivahendeid.

Pidaja sõnul toimuvad kehalise kasvatuse tunnid nooremates klassides peamiselt õuetundidena. Vanemad klassid, alates 5. klassist käivad kehalise kasvatuse tunnis spordikoolis ja/või spordikeskuses, asutuse valib aineõpetaja. Lepingut nende asutustega ei ole, seda rahastab linn, samadel alustel kasutavad neid ruume ka linna teised koolid. Ujumas käiakse Väimela Tervisekeskuses, suusapäevi on tehtud näiteks Haanjas, Kubijal.

Kooli õppekavas⁵² on kirjeldatud, et kool on avatud erinevatele koolidevahelistele koostööprojektidele. Projektides osalemine ning selle kavandamine on õpetajate kolleegiumi pädevuses, vajadusel kaasab kolleegium projekti ettevalmistusse juhatuse liikmeid ja lapsevanemaid. Pidev koostöö toimub Eesti waldorfkoolidega nii otse kui ka Eesti Vabade Waldorfkoolide ja lasteaedade Ühenduse kaudu: vahetatakse õppematerjale, korraldatakse ühiseid waldorfpedagoogika alaseid koolitusi, kutsutakse välislektoreid rääkima waldorfpedagoogika erinevatel teemadel jmt.

Kooli direktori selgituste kohaselt on toimunud ühiseid koolitusi Vabade Waldorfkoolide ja lasteaedade Ühenduse kaudu, nt detsembris toimus tahvlimaalingu koolitus. Õpetajad on osalenud ja osalemas ka teistes waldorfkoolides toimunud ja toimuvatel pikaajalistel koolitustel, nt kaks õpetajat osalevad Rakveres 1. klassi õpetajate koolitusel, mitu õpetajat osalevad ravipedagoogika koolitusel, osaletakse ka väiksemamahulistel ühepäevastel koolitustel. Õpilased on erinevates projektides osalenud, nt osaletakse Vana-Kreeka olümpiamängudel, kus osalevad kõikide waldorfkoolide 5. klasside õpilased. Tegemist on kahepäevase sportlik-ajaloolise üritusega.

Vestlusel osalenud 8. klassi õpilaste sõnul on koolis käinud esinemas külalisi, on käidud teatris, on olnud koostööüritusi teiste waldorfkoolidega, ekskursioone, matku. Üritustel osaletakse ja õpilaste arvates on üritusi koolis piisavalt.

Vestluses 7. ja 8. klassi õpilastega leidis kinnitust, et käesoleval õppeaastal on koolis moodustatud õpilasesindus. Õpilaste sõnul arutatakse õpilasesinduses ürituste ja tegevuste korraldamist ning õpilasesindusse saavad kuuluda õpilased alates 5. klassist. Õpilasesinduse põhimäärusest õpilased teadlikud ei olnud.

Direktori hinnangul ei ole nooremaid õpilasi õpilasesindusse teadlikult kaasatud, kuid põhimääruse kohaselt on see võimalus olemas.

Õpilasesinduse põhimäärus on kinnitatud direktori käskkirjaga⁵³. Käskkirja ja selle lisa numbrid ei ole kooskõlas, käskkirjale on märgitud kinnitamise ajaks 06.03.2022, lisale on märgitud kinnitamise ajaks 06.02.2023. Direktori sõnul on tegemist eksitusega, käskkiri on tegelikult kinnitatud veebruaris. Õpilasesinduse põhimäärus vajab korrigeerimist, kuna selles

⁵¹ Kooli õppekava, p 4.1.

⁵² Kooli õppekava, p 4.2.2.

⁵³ Direktori 06.03.2023 käskkiri nr 2.

on viidatud kooli põhimäärusele, kuid koolil on põhikiri, ja hoolekogule, kuid koolil on nõukogu. Täpsustamist vajab õpilaste õpilasesindusse valimise kord.

Seadusest tulenevalt⁵⁴ tuleb õpilasi õppeveerandi või kursuse algul peamistest läbitavatest teemadest, vajalikest õppevahenditest, hindamise korraldusest ja planeeritavatest üritustest teavitada ning kool peab looma statsionaarses õppes õppivate õpilaste vanematele võimalused sellekohase infoga tutvumiseks.

Pidaja sõnul süsteemset teavitust hindamisest ei toimu, lastevanematele edastatakse teave kas e-posti või Messengeri teel, iga klassiõpetaja otsustab. Teavitamist dokumenteeritud ei ole. Direktori ja õppejuhi sõnul on tegemist jooksva infovahetusega, kus teavet jagavad lastevanematele klassi- ja aineõpetajad.

Vestlusel osalenud 8. klassi õpilaste sõnul teavitavad nad vanemaid hindamise korraldusest ise.

Kooli õppekava kohaselt⁵⁵ kasutatakse õpilase hindamisel kirjeldavaid sõnalisi hinnanguid, millel puudub numbriline ekvivalent. Õpilase üldarengule, koolitööle ning käitumisele antakse õppeaasta lõpul kirjalik – iseloomustav hinnang. Üldjuhul saab algklassides hinnangu lapsevanem enda kätte, hiljem õpilane ise.

Pidaja kinnitusel hinnatakse ka koduõppe õpilasi sõnaliste hinnangutega. Jooksev tagasiside hindamise kohta on sõnaline ja suuline, kuid õppeaasta lõpus koostatakse kirjalik hinnang.

Vestlusel osalenud 8. klassi õpilaste sõnul osades õppeainetes pannakse hindeid, nt vene keeles. Õpilaste sõnul on see pigem positiivne, et hindeid ei ole, on vähem stressi. Koolis on ka järeleaitamistunnid, kus on võimalik saada vajadusel konsultatsiooni. Hinnanguleht saadakse üks kord aastas, mis sisaldab ülevaadet õpitulemustest õppeaineti ning käitumisest. Vestlusel osalenud 8. klassi õpilaste sõnul meeldib neile kooli sõbralik õhkkond, waldorfpedagoogika meetodid. Ei meeldi sagedased tunniplaanimuudatused, näiteks kui õpetaja tõstab õppetunde ümber, selliseid muudatusi võiks olla vähem.

Käesolevast õppeaastast on koolis kasutusel Stuudium, kuhu õpetajad kannavad sisse õppetundide sisukirjelduse. Osad õpetajad kannavad sisse ka puudumised, osad mitte. Õpilaste puudumiste üle peetakse arvestust paberkandjal. Lastevanematele ja õpilastele ei ole Stuudium kättesaadavaks tehtud. Pidaja sõnul ei ole õpetajatel selleks valmisolekut ning nii lastevanemate kui õpetajate sellekohased arvamused on erinevad. Koolis on eesmärk, et õpilased kannaks vastutust ja oleks ennastjuhtivad, seepärast on koolisisest eriarvamused ja ühist seisukohta kujundatud ei ole.

2.1. Ettepanekud direktorile

- 2.1.1. Kinnitada kooli tunniplaan päevakava osana lähtudes sotsiaalministri 27.03.2001. a määruse nr 36 „Tervisekaitsenõuded kooli päevakavale ja õppekorraldusele“ § 10 lõikes 1 kehtestatud.
- 2.1.2. Kaaluda õppeinfosüsteemi Stuudium sissekannete kättesaadavaks tegemist lapsevanematele, tagamaks neile süsteemne teave kooli õppetegevusest. Sama suhtluskanalit kasutades on võimalik lapsevanemaid teavitada ka hindamise korraldusest õppeperioodi algul.
- 2.1.3. Kaaluda oluliste õppeprotsessi kajastavate tegevuste, nt õpilaste individuaalse arengu jälgimise kaartide ja õpilaste puudumiste koondamist ühtsesse õppeinfosüsteemi Stuudium, et vastav teave oleks nii koolitöötajatele, õpilastele kui lastevanematele kättesaadav.
- 2.1.4. Digitaliseerida kooli õppekorraldust reguleerivad dokumendid, nt tunniplaanid, õppetundide arvestust kajastavad dokumendid, mida koostatakse ja säilitatakse paberkandjal.

⁵⁴ PGS, § 55 lg 3.

⁵⁵ Kooli õppekava, p 6.2.

2.2. Ettekirjutus pidajale

Tagada kooli tunniplaani koostamisel kooskõla põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 25 lõikes 2 kehtestatud õpilase suurima lubatud nädala õppekoormusega õppetundides vastavalt käesoleva õiendi punktis 2 toodud selgitustele. Täitmise tähtaeg: 01.05.2023.

2. Õppe- ja kasvatustegevuse korralduse ja tulemuslikkuse hindamine koolis

PGSi⁵⁶ kohaselt peab sisehindamine olema pidev protsess, mille eesmärk on tagada õpilaste arengut toetavad tingimused ja kooli järjepidev areng. Selleks tuleb selgitada välja kooli tugevused ning parendusvaldkonnad, millest lähtuvalt koostatakse kooli arengukava. Eesmärgist lähtuvalt tuleb analüüsida kooli sisehindamisel õppe- ja kasvatustegevust ja juhtimist ning hinnata nende tulemuslikkust, arvestades arengukava eesmäärke.

Kooli sisehindamise kord on kehtestatud direktori käskkirjaga⁵⁷. Käskkirja kohaselt on kord esitatud käskkirja lisana, kuid järelevalves esitatud käskkirjal lisa puudus, esitati eraldiseisva dokumendina. Korra kohaselt⁵⁸ vormistatakse sisehindamise tulemused aruandena ning kooli järgmine sisehindamine viiakse kehtestatud korra⁵⁹ alusel läbi 2019/2020. õppeaastal.

Pidaja sõnul on mõeldud korra kehtestamist pikemaajaliselt, mitte ainult ühel õppeaastal, sisehindamise kord vaadatakse üle ja muudetakse.

Sisehindamise korra kohaselt⁶⁰ peab aruande kinnitama direktor. Direktor on aruande kinnitanud⁶¹. Aruandel on märges, et aruanne on kinnitatud kooli direktori ja kooli pidaja poolt ning kooskõlastatud nõukogus ning heaks kiidetud kolleegiumi poolt. Kolleegiumi protokollist⁶² selgub, et koosolekul on tutvustatud sisehindamise aruannet, kolleegium tutvus sisehindamise aruandega ja luges selle sobivaks. Sisulist arutelu protokoll ei kajasta, otsust vormistatud ei ole. Pidaja protokollist⁶³ selgub, et pidaja on aruande kooskõlastanud, mitte kinnitanud.

Sisehindamise aruanne on koostatud õppeaastate 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020 kohta. Välja on toodud iga valdkonna (eestvedamine ja juhtimine; personalijuhtimine; koostöö huvigruppidega; ressursside juhtimine; õppe- ja kasvatusprotsess) tugevused ja parendusvaldkonnad. Õppe- ja kasvatusprotsessi valdkonnas on kooli tugevusena toodud välja väljakujunenud traditsioonilised üritused; teatrikülastused, matkad, ekskursioonid, õppereisid jm; harjutustunnid; logopeedi ja eripedagoogi järjepidev töö HEV-lastega; õpilaste vaatlemine ja nende arengu jälgimine pedagoogilise personali poolt; arenguestlused laste ja lapsevanematega; õppetööd toetav ja soodustav füüsiline keskkond; ühisüritused laste, lapsevanemate ja õpetajatega.

Parendusvaldkonnadena on välja toodud huvitegevuse organiseerimine; õpetajate ja tugispetsialistide suurem koostöö; koolipsühholoogi leidmine; õpetajate koolitamine HEV-lastega töötamiseks; koostöös lastevanematega väärtuskasvatuse põhimõtete süvendamine, vanemate kaasamine, motiveerimine; lapsevanemate teadlikkuse tõstmine tugispetsialistide töö sisust ja eesmärkidest; õpilaste eneserefleksioonioskuse arendamine ja õpiharjumuste kujundamine; klassidevahelise koostöö parandamine (liitklassid).

⁵⁶ PGS, § 78 lg 1.

⁵⁷ Direktori 12.12.2019 käskkirja nr 13 „Sisehindamise läbiviimise kord“.

⁵⁸ Direktori 12.12.2019 käskkirja nr 13 „Sisehindamise läbiviimise kord“, lisa p 1 lk 4.

⁵⁹ Direktori 12.12.2019 käskkirja nr 13 „Sisehindamise läbiviimise kord“, lisa p 8 lk 5.

⁶⁰ Direktori 12.12.2019 käskkirja nr 13 „Sisehindamise läbiviimise kord“, lisa p 3 lk 5.

⁶¹ Direktori 18.09.2020 käskkirja nr 30.

⁶² Kooli kolleegiumi 03.09.2020 koosoleku protokoll.

⁶³ SA Werrone juhatuse 18.09.2020 otsus.

Direktori sõnul ei ole huvitegevust koolis korraldatud, kuna ei ole ilmnenud vajadust ja soove. Pidaja sõnul kaasati tugispetsialiste rohkem kolleegiumi kaudu, aga see ei toiminud, individuaalne koostöö tugispetsialistide ja õpetajate vahel toimib vajaduspõhiselt. Õpetajatele on pakutud koolitusi HEV-lastega töötamiseks, nt inglise keele õpetaja osales sel aastal, varasemalt on osaletud ATH koolitusel, käimas on sisekoolitus Hooliva kooli mudeli raames. Lapsevanemaid kaasataks peamiselt klassi tasandil, mida korraldab klassijuhataja. Õpilaste eneserefleksioonioskuse arendamine ja õpiharjumuste kujundamine toimub õppetundides, nt on arutatud tunni eesmärgistamist, reflekteerimist. Õpetajatele on viidud läbi ka koolitus, kuidas selles osas õpilasi toetada. Liitklassid on 3. ja 4. klass, õpilastevaheline koostöö sujub hästi.

Sisehindamise korra⁶⁴ kohaselt tuleb hindamisel lähtuda hindamiskriteeriumide kohta leitud faktidest, näitajatest, samuti EHISe kaudu avalikustatud tegevusnäitajatest ja kooli tegevuse eesmärkidest. Aruanne EHISe kaudu avalikustatud tegevusnäitajaid ja nende analüüsi ei kajasta.

Direktori sõnul on analüüsitud lastevanemate tagasisidet. Lastevanematele viiakse küsitlus läbi kord aastas. Käesoleva õppeaasta I poolaastal viidi läbi küsitlus Hooliva kooli mudeli raames lastevanematele, õpilastele, õpetajatele. Analüüsi veel koostatud ei ole. Eelmisel õppeaastal korraldati küsitlus õpetajatele, õpilastele alates 6. klassist ja lastevanematele koolikultuuri teemal. Selle tulemusi kolleegiumis arutatud ei ole ja õpilastele ning lastevanematele tagasisidet ei ole antud. Põhjuseks asjaolu, et küsitlus jäi õppeaasta lõppu ning sügisel enam teemat üles ei võetud. Küsitluse tulemused näitasid, et alati on osapooli, kelle arvates kool ei ole jaganud piisavalt infot. Küsitluse põhjal midagi muudetud koolis ei ole. 2020. aasta küsitlusest tuli sama tagasiside, et teavet ei ole piisavalt. Selle tulemusena loodi koolis infospetsialisti ametikoht, kelle ülesanne on hallata kooli kodulehte, jagada teavet sotsiaalmeedias. Riiklikes rahuloluküsitlustes ei ole osaletud, kuna õpilasi on olnud liiga vähe klassis ning alla viie õpilase puhul tulemuste analüüsi ei tehta.

Vestlusel osalenud 8. klassi õpilaste sõnul on koolis küsitlusi läbi viidud, aga ei tunnetata, et selle tulemusena oleks midagi muudetud. Põhiliseks probleemiks peetakse kehva koolitoitu ning kuigi selle kohta on koolile tagasisidet antud, siis muutunud midagi ei ole.

Kooli arengukava on koostatud perioodiks 2021–2023 ja kinnitatud⁶⁵ SA Werrone juhatuse poolt. Arengukava on heaks kiidetud kooli nõukogus⁶⁶ ja kolleegiumis⁶⁷. Kolleegiumi koosoleku päevakorras on olnud arengukava heakskiitmine. Protokollis on märgitud, et kolleegiumi liikmed on dokumendiga eelnevalt tutvunud ning seoses kolmanda kooliastme avamisega on arengukavasse lisatud uus eelarve.

Õppenõukogu määruse⁶⁸ kohaselt märgitakse koosoleku protokollis sõnavõtjate nimed ja sõnavõtu lühike sisu ning vastuvõetud otsused, otsuste faktilised ja õiguslikud alused, otsuste täitmise tähtajad ja vastutajad. Õppenõukogu otsused tuleb võtta vastu⁶⁹ lihthäälteenamusega. Kolleegiumi koosoleku protokollis⁷⁰ puuduvad sõnavõtu lühike sisu ja otsuste faktilised alused ning hääletustulemused.

Järelevalves selgitati juhtkonnale, et menetluse selguse ja läbipaistvuse tagamiseks on oluline

⁶⁴ Sisehindamise aruanne 2017–2020.

⁶⁵ SA Werrone juhatuse 31.03.2021 otsus.

⁶⁶ Kooli nõukogu 30.03.2021 koosoleku protokoll nr 3.

⁶⁷ Kooli kolleegiumi 25.03.2021 koosoleku protokoll nr 21.

⁶⁸ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 5 lg 8 p-d 6 ja 7.

⁶⁹ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 6 lg 1.

⁷⁰ Kooli kolleegiumi 25.03.2021 koosoleku protokoll nr 21.

õiguslikku tähendust omavad seisukohad ja arutelud protokollida, kuna see aitab säilitada kokkulepete taga olevaid tõlgendusi ja selgitusi, samuti võimaldab see kooli tegevuse edasisel planeerimisel varem toimunud aruteludega arvestada.

EraKSi⁷¹ kohaselt peab arengukavas olema esitatud erakooli põhitegevuse ja -idee iseloomustus (arenguprintsiibid ja -suunad, pakutava koolitusteenuse iseloomustus, kasutatava tööjõu kirjeldus, kaasnevad riskid ja nende vältimise võimalused); andmed finantsressursside olemasolu või nende saamise allika kohta vähemalt õppekavaga kehtestatud nominaalsele õppeajale vastavaks perioodiks.

Arengukavas on sõnastatud eesmärgid ja planeeritud tegevused järgnevates valdkondades: eestvedamine ja juhtimine; personalijuhtimine; koostöö huvigruppidega; õppe- ja kasvatusprotsess; ressursside juhtimine. Arengukava punkti 4.6 pealkiri on kooli eelarve, kuid arengukavas vastav osa puudub. Arengukavas puuduvad andmed finantsressursside olemasolu või nende saamise allika kohta vähemalt õppekavaga kehtestatud nominaalsele õppeajale vastavaks perioodiks. Arengukavas on märgitud, et selle koostamise aluseks on SWOT analüüs, aga mitte sisehindamise tulemused.

Kooli tugevustena on SWOT analüüsis toodud välja waldorfpedagoogikast huvitatud vanemate ja õpetajate olemasolu; lapse terviklikku arengut toetav õppekorraldus; lapsevanemate, laste ja kooli koostöö tähtsustamine; lapsevanemate kaasatus kooli igapäevaelu korraldamises; tugiteenuste olemasolu (logopeed, eripedagoog, koolipsühholoog); Terve Pere Kooli loengud ja koolitused lapsevanematele; kuulumine Waldorfühendusse; tugev ja koostööine meeskond; I kooliastmes 100% kvalifikatsiooniga õpetajad; väljakujunenud kooli traditsioonid.

Parendusvaldkondadena on arengukavas välja toodud lühike waldorfkooli pidamise kogemus; finantssuutlikkus; vajadus küsida lapsevanematelt õppemaksu; palju väikese koormusega õpetajaid; waldorfpedagoogilist väljaõpet omavate õpetajate nappus; arvutiklassi puudumine; oma maja puudumine; vähene reklaam koolile; õpetajate killustatus; õpilaste väike arv; kvalifikatsiooniga õpetajate puudus; õpilasomavalitsuse puudumine.

Arvutiklass koolis puudub, kuid on leping Võru Kesklinna Kooliga arvuti-, keemia- ja tehnoloogiaklassi kasutamiseks. Õppekavas on infotehnoloogia 9. klassis. Järelevalves toimunud tunnivaatlusel, nt 6. klassi geograafias, nähtus, et õpilased ei oska õppetöös kasutada veebist leitavat teavet.

Direktori sõnul õpetatakse infotehnoloogiat III kooliastmes teoreetiliselt, ent nendib vajadust täiendavate lahenduste osas. Pidaja sõnul ei ole digipädevus koolis fookuses, kuid see on laiemalt waldorfkoolide mure, millele head lahendust ei ole leitud. Juhtkond tunnetab vajadust, et õpilased peaks omandama digipädevused varasemalt, enne 9. klassi.

Järelevalves esitatud kooli sisehindamise aruanne ja kooli arengukava ei sisalda tõenduspõhiseid andmeid, kust nähtuks, millele tuginedes on määratletud arenguvaldkonnad ja tegevused arengukava perioodiks. Kui kooli tegevuse planeerimisel ei lähtuta tõenduspõhistest andmetest, ei ole kindlust, et õppeasutuse tegevuse eesmärgid on aja- ja asjakohased. Kooli arengukava peab tagama kooli järjepideva arengu. Arengukava visioonil, missioonil, põhiväärtustel ja eesmärkidel peab olema selge seos kooli õppekava ja üldtööplaaniga ning sisehindamissüsteem peab tagama arengukava pideva uuendamise. Oluline on seejuures tugeva seose loomine arengukava ja sisehindamissüsteemi vahel: kooli kõigi tegevuste hindamine, järelduste tegemine ja parendustegevuste kavandamine võimaldab kooli arengukava muuta formaalsest dokumendist tegelikult toimivaks ja toetavaks tööriistaks. Tõenduspõhisus seob

⁷¹ EraKS, § 7 lg 1.

arengu kavandamise ja tulemuste hindamise tervikuks nii, et arengukava ja sisehindamise vahelisel ajal on eesmärgid ja nende saavutamise hindamine pidevalt keskmes. Tõendus põhine juhtimine tähendab, et kõik juhtimisotsused on põhjendatud usaldusväärsete andmetega. Arengukava tulemusnäitajaid ja tegevusi kavandades on vaja mõelda, mis näitab kõige paremini liikumist soovitud muutuse poole. Neid andmeid tuleb süsteemselt koguda ja analüüsida.

Pidaja kinnitusel olid kaasatud arengukava koostamise protsessi nii lapsevanemad kui kooli personal, kuid kooskõla kahe dokumendi, sisehindamise ja arengukava vahel, puudub, kuna seosed on jäänud uue kooliastme moodustamise tegevuste keskmes tähelepanuta. Süsteemset andmekogumist ei ole toimunud.

Arengukavas on 2022/2023. õppeaasta prognoositav õpilaste arv 71. Järelevalve ajal (seisuga 06.03.2023) õppis koolis 75 õpilast, neist 1. klassis 14, 2. klassis 11, 3. klassis 4, 4. kl 7, 5. kl 11, 6. kl 10, 7. kl 9, 8. kl 9.

Tabel 1. Õpilaste arvu muutus õppeaastatel 2019/2020–2022/2023.

Kooliaste/õppeaasta	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
1. kooliaste	27	19	21	29
2. kooliaste	13	19	24	28
3. kooliaste			12	18
KOKKU	40	38	57	75

Allikas: EHIS, vastava õppeaasta 10. novembri seis.

Õpilaste arv on olnud tõusvas trendis, mille põhjuseks on ka asjaolu, et koolis alustas 2021/2022. õppeaastal III kooliaste. Pidaja sõnul on õppida soovijate arv aasta-aastalt suurenenud, õpilaste vastuvõtul jälgitakse eelkõige, et kooli ja pere väärtused oleks sarnased ja waldorfpedagoogikaga ühtivad.

Haridus- ja teadusministri määruse⁷² kohaselt peab õppenõukogu õppeaasta lõpul arutama läbi kooli õppe- ja kasvatustegevuse tulemused ning tegema kooli juhtkonnale ettepanekuid kooli õppe- ja kasvatustegevuse parendamiseks.

2021/2022. õppeaasta kolleegiumi koosoleku protokollis⁷³ on toodud välja, et päevakorras oli töökokkuvõtte 2021/2022. Otsustati kinnitada töökokkuvõtte. Protokollile töökokkuvõtet lisatud ei ole, samuti ei kajastu protokollist arutelu, sisukokkuvõtte, tehtud ettepanekud.

Pidaja nõustus, et nii põhjalikult ei ole kolleegiumi protokolle vormistatud. Pidaja sõnul on arutelusid, mis on protokollimata, olnud rohkem, aga süsteemset ülevaadet ei ole koolis tehtud.

Määruse⁷⁴ kohaselt tuleb õppeaasta üldtööplaani kinnitada iga õppeaasta alguseks. Õppeaasta üldtööplaani on kolleegium kinnitanud⁷⁵. Koosoleku protokollile üldtööplaani lisatud ei ole. Üldtööplaani on kinnitamise märgi 22.08.2022, kolleegiumi otsus on esitatud 19.08.2022 kuupäevaga. Direktori selgituste kohaselt on tegemist eksitusega.

Kooli üldtööplaani sisule ja vormistamisele on esitatud nõuded haridus- ja teadusministri määruses⁷⁶, mille kohaselt peab üldtööplaanis määratlema kooli ühe õppeaasta tegevuskava,

⁷² Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 6.

⁷³ Kooli kolleegiumi 16.06.2022 koosoleku protokoll nr 32.

⁷⁴ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 2.

⁷⁵ Kooli kolleegiumi 19.08.2022 koosoleku protokoll nr 1.

⁷⁶ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 4 ja § 5 lg 1.

lähtudes kooli arengukavast ja õppekavast, õppeaasta üldeesmärkidest ja eelmise aasta töö kokkuvõttest ning üldtööplaani tuleb vormistada alapunktideni vastavalt tegevusvaldkondadele. Igas alapunktis tuleb määratleda ülesanded, tegevused, vastutajad ja tähtajad.

Kehtestatud üldtööplaanis on määratletud õppeaasta eesmärgid ja on kavandatud tegevused seatud eesmärkide täitmiseks. Üldtööplaan vastab määru sätetud nõuetele, kuid võiks olla konkreetsem, et tagada üldtööplaanis planeeritud tegevuste täitmine. Tööplaaniliste tegevuste täitmise eest vastutavateks on määratud kõik õpetajad või direktor, kuid vastutaja võiks olla üks kindel töötaja ja teised olla kaasatavad. Pidaja sõnul mõeldakse läbi, kuidas edaspidiselt jagada kollektiivisest vastutust.

2022/2023. õppeaasta üldtööplaanis on seatud eesmärgiks õppeainetevaheline lõimimine, laste õpioskuste ja õpetajate professionaalsuse tõstmine.

Püstitatud eesmärgid ei ole mõõdetavad. Eesmärgi määratledes on oluline pöörata tähelepanu sõnastusele. Eesmärk peaks olema oodatava tulemuse kirjeldus sellises sõnastuses, et see annaks kujutluse oodatavast uuest seisundist, mis on mingiks kindlaks ajaks saavutatud ning eesmärk peaks olema selline, millele on võimalik seada kindlad ajalised piirid, mille jooksul eesmärk saavutatakse. Mitmete tegevuste puhul on täitmise tähtajaks märgitud vahetult iga kooliperioodi lõpus, nt p 2.3 iseseisva töö oskuse arendamine; p 2.4 lastega koos eesmärgistamine. Üldtööplaanist ei selgu, milliseid tegevusi planeeritakse teha õpilaste iseseisva töö oskuste arendamiseks või mida tähendab lastega töö eesmärgistamine ning kuidas või mille alusel hinnatakse eesmärkide täitmist.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemuslikkuse hindamisel tuleb pidada oluliseks sisehindamist ning on oluline, kuidas suudetakse sisehindamise süsteem muuta igapäevase tegevuse osaks ja kuidas sisehindamise tulemusi rakendatakse oma tegevuse parendamiseks. Selleks on oluline sisehindamise protsessi kaasata kogu personal ning õpilased ja vanemad. Kui vanemate ja õpilaste puhul hinnatakse pigem nende rahulolu õppetegevusega seonduvalt, siis õpetaja peaks analüüsima enda tegevust sisehindamise valdkondadest lähtudes. Sisehindamissüsteemi osa peaks olema ka õpetaja enesehindamissüsteem.

Järelevalves vaadeldi kolme õppetundi (6. kl geograafia, 7. kl emakeel ja 8. kl ajalugu). Tundides oli koostööine ja rahulik tööühik. Õppetundidele andis tagasisidet õppejuht. Tagasiside oli õpetajaid toetav ja nõustav, õpetajatel oli võimalik reflekteerida tundi, vestluses kasutati õpetaja eneseanalüüsile suunavaid võtteid. Tunnivaatluse tagasiside aitas õpetajal määratleda need valdkonnad, millele oma professionaalses arengus rohkem tähelepanu pöörata, nt metoodilised võtted, aine sisu, esitlustehnikad, õppijate kaasamine või klassi haldamine.

Direktori sõnul plaanipärast õppetundide vaatlust ei toimu. Kui õpetaja pöördub, soovides kõrvalpilku, läheb tundi vaatlema direktor. Tundide vaatlusvormi koolis kehtestatud ei ole. Käesoleval õppeaastal on külastatud kahte õppetundi. Ühel juhul kutsus õpetaja ise ja teisel juhul oli eesmärk kogemustevahetus. Peale tunnivaatlust toimub arutelu, aga seda ei dokumenteerita. Arenguvestluste läbiviimine personaliga on planeeritud toimuma üks kord aastas, käesoleval õppeaastal on läbi viidud arenguvestlus kuue töötajaga. Vestlused dokumenteeritakse. Arenguvestluste eesmärk on õpetajalt tagasiside saamine õppetöö paremaks korraldamiseks. Vestlus toimub vabas vormis, kirjalikult õpetaja ette ei pea valmistuma. Pidaja kinnitusele külastavad õpetajad üksteise tunde, aga see ei ole süsteemne tegevus.

3.1. Ettepanekud direktorile

3.1.1. Koguda ja analüüsida süsteemselt andmeid õppeasutuse tegevuse kohta, et sisehindamisest kujuneks pidev protsess, kus õppeaasta lõpus tehakse aasta kokkuvõte

ja arengukava perioodi lõppedes sisehindamise aruanne ning kus eesmärkide täitmist hinnatakse kokkulepitud tulemusnäitajate alusel.

- 3.1.2. Eesmärgi seades mõelda läbi, milliseid tegevusi on vaja kavandada eesmärgist lähtudes ning kuidas need tegevused dokumenteerida, milliseid andmeid koguda ja kuidas neid analüüsida, et need mõõdaksid soovitud suunas liikumist.
- 3.1.3. Kasutada õppeasutuse tegevuse tulemuslikkuse analüüsimisel ka riiklikke näitajaid, et jälgida suundumusi ja märgata muutusi. Riiklikke näitajaid koolis järjepidevalt analüüsides saab tagasisidet tulemusnäitajate saavutamisest või mittesaavutamisest, et kavandada edasisi tegevusi.
- 3.1.4. Kaaluda personaliga arenguveestluste läbiviimisel küsimustiku kasutamist, mis annaks vestluses osalejatele võimaluse analüüsida ja mõtestada oma tegevused läbi enne vestlust.
- 3.1.5. Planeerida ja dokumenteerida süsteemsed tunnivaatlused, kuna tunnivaatlus on koolis osa õppeasutuse sisehindamisest, sh õpetaja enesehindamisest. Kui tunnivaatlust õigeaegselt planeerida ja läbimõeldud protsessina läbi viia, aitab see õppetööd ning kogu kooli tegevust paremini hinnata, analüüsida ja parandada. Tunnivaatlus aitab õppe- ja kasvatustööd analüüsida, tegeleda õpetajal jõudsamalt enesehindamisega, selgitades sealjuures personaalset koolitusvajadust, ning on abiks kogu organisatsiooni koolitusvajaduse määratlemisel.

3.2. Ettekirjutused pidajale

- 3.2.1. Tagada sisehindamise läbiviimine pideva protsessina, mille eesmärk on tagada õpilaste arengut toetavad tingimused ja kooli järjepidev areng, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 78 lõikes 1 kehtestatust. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.09.2023.
- 3.2.2. Tagada kooli arengukavas andmed finantsressursside olemasolu või nende saamise allika kohta vähemalt õppekavaga kehtestatud nominaalsele õppeajale vastavaks perioodiks, lähtudes erakooliseaduse § 7 lõikest 1. Täitmise tähtaeg: 01.09.2023.
- 3.2.3. Tagada, et õppenõukogu arutaks õppeaasta lõpul läbi kooli õppe- ja kasvatustegevuse tulemused ning teeks vajadusel kooli juhtkonnale ettepanekuid kooli õppe- ja kasvatustegevuse parendamiseks, lähtudes haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määruse nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ § 2 punktis 6 kehtestatust. Täitmise tähtaeg: 01.09.2023.
- 3.2.4. Tagada õppenõukogu protokollide vormistamisel kooskõla haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määruse nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ § 5 lõike 8 punktiga 6, esitades protokollis sõnavõtjate nimed ja sõnavõtu lühikese sisu, ning § 6 lõikega 1, märkides protokollis hääletustulemused. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.09.2023.

4. Õpilaste arengu toetamine ning kooli tugevused ja parendusvaldkonnad selles valdkonnas

PGS⁷⁷ näeb ette, et kvaliteetne üldharidus järgib kaasava hariduse põhimõtteid ning et kool peab lähtuma õppe korraldamisel nendest põhimõtetest⁷⁸. Tulenevalt õpilase individuaalsest vajadusest tuleb tagada õpilasele koolis võimetekohane õpe, tugi õpetajate ja teiste spetsialistide koostöös. Kooli õppekavas⁷⁹ on toodud välja, et haridusliku erivajadusega õpilase õppe korraldamisel lähtutakse kaasava õppe põhimõtetest, mille kohaselt võib haridusliku erivajadusega õpilane õppida ka tavaklassis.

⁷⁷ PGS, § 6 lg 1.

⁷⁸ PGS, § 46 lg 9.

⁷⁹ Kooli õppekava, p 7.2.

Koolis on määratud direktori käskkirjaga⁸⁰ haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija (edaspidi *HEVKO*). HEVKO ülesandeid täidab töötaja, kes on ka kooli pidaja. HEVKO osaleb ümarlaudades, on kontaktisik kooli ja Rajaleidja Keskuse vahel, kaks korda aastas toimuvad arutelud tugispetsialistide vahel. Oluliseks peetakse, et õpetaja märkab ja jälgib õpilast. Kooli sotsiaalpedagoog kinnitas, et oluline on jälgida õpetaja-õpilase vahelisi suhteid, koolikohustuse täitmist. Koostööd tehakse omavalitsusega.

PGS⁸¹ näeb ette, et õpilase toevajaduse väljaselgitamise tulemused, õpetajate tähelepanekud, tugispetsialistide ning koolivälise nõustamismeeskonna antud soovitusel, rakendatud teenused ja tugi ning hinnang nende tulemuslikkuse kohta kantakse individuaalse arengu jälgimise kaardile (edaspidi *IAJK*). Lisaks sellele tuleb IAJK-l vormistada õpilase toetamisega seotud kokkulepped vanema ja kooli vahel.

Õpilase haridusliku erivajaduse väljaselgitamiseks avatud IAJK täitmise eest vastutavaks on direktori käskkirjaga⁸² määratud klassijuhatajad.

Järelevalves selgus, et IAJK-d olid koostatud 28 õpilasele, neist viis õpilast käesoleval õppeaastal teenust ei saa, kuna vajadus tugiteenuste järele on langenud ära. Pedagoogilis-psühholoogilist hindamist oli tehtud vaid osade õpilaste puhul, osadel kaartidel ei kajastunud õppeaasta jooksul toimunud hindamised, sissekanded olid ebaühtlase sisuteabega. Süsteemset hindamist pidaja selgituste kohaselt ei ole tehtud ning kõiki lapsevanemaid IAJK koostamisest teavitatud ei ole, samuti ei ole tehtud süsteemset kontrolli IAJK täitmise üle. Pidaja nõustus, et kaartide täitmine peaks olema sisulisem ja sissekannete täitmise järgimine süsteemsem.

PGSi⁸³ kohaselt tuleb õpilasega tema arengu toetamiseks korraldada vähemalt üks kord õppeaastas arenguvestlus, mille põhjal lepatakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides. PGSi⁸⁴ kohaselt peab kooli direktor kehtestama arenguvestluse korraldamise tingimused ja korra, esitades need enne kehtestamist arvamuse andmiseks õppenõukogule ning hoolekogule.

Arenguvestluste kord on kinnitatud direktori käskkirjaga⁸⁵, sellele on andnud arvamuse kooli nõukogu⁸⁶ ja kolleegium⁸⁷. Järelevalves esitatud dokumentidest nähtus, et direktor on korra kehtestanud ühel päeval kahe käskkirjaga⁸⁸, mis kannavad erinevaid numbreid. Mõlemal käskkirjal on viide käskkirja lisale 1, arenguvestluste läbiviimise tingimused ja kord, kuid kummalgi käskkirjal lisa ei olnud. Arenguvestluste läbiviimise tingimused ja kord esitati eraldi dokumendina. Mõlemas käskkirjas on õigusliku alusena märgitud PGSi § 79 p 2 lg 9 ning haridus- ja teadusministri määrus⁸⁹. Viidatud määrus sätestab, et õppenõukogu annab arvamuse õpilasega läbiviidava arenguvestluse korraldamise tingimuste ja korra kohta ning PGSi § 79 on kehtetu säte. Kumbki õiguslik viide ei ole korrektne.

PGSi⁹⁰ kohaselt peavad osalema arenguvestlusel õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega

⁸⁰ Direktori 20.05.2020 käskkiri nr 21.

⁸¹ PGS, § 46 lg 7.

⁸² Direktori 03.09.2020 käskkiri nr 2; 24.03.2022 nr 14; 24.09.2022 nr 7; 12.01.2023 nr 17; 23.01.2023 nr 18.

⁸³ PGS, § 37 lg 5.

⁸⁴ PGS, § 37 lg 7.

⁸⁵ Direktori 12.12.2019 käskkiri nr 14; 12.12.2019 käskkiri nr 15.

⁸⁶ Kooli nõukogu 11.12.2019 koosoleku protokoll nr 15.

⁸⁷ Kooli kolleegiumi 28.11.2019 koosoleku protokoll.

⁸⁸ Direktori 12.12.2019 käskkiri nr 14; 12.12.2019 käskkiri nr 15.

⁸⁹ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 "Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord", § 2 lg 8.

⁹⁰ PGS, § 37 lg 6.

õpilase puhul vanem. Koolis kehtestatud korra kohaselt⁹¹ toimub arenguvestlus reeglina järgmiste osapoolte vahel: õpilane, lapsevanem ja õpetaja; õpetaja ja õpilane; õpetaja ja lapsevanem. Seega ei ole kehtestatud kord kooskõlas seaduses sätestatuga.

Korra kohaselt⁹² fikseeritakse arenguvestluse toimumine iga õpilase kohta avatud arenguvestluste toimumise lehel, kus on kirjas vestlusel osalejate nimed, vestluse toimumise kuupäev, osalejate allkirjad. Vestluste toimumise lehele on soovitatav kirja panna vestluse teemad, ettepanekud ja sõlmitud kokkulepped. Õppeaasta lõpul peab klassiõpetaja esitama direktorile arenguvestluste kokkuvõtte. Kokkuvõttes tuleb tuua välja arenguvestluste ajakava, arenguvestlustel arutatud teemad, tulemuslikkus, ettepanekud koolile. Korra kohaselt teeb õpetaja õppeaasta lõpus direktorile kokkuvõtte arenguvestlustest.

Järelevalves vaadeldi 2021/2022. õppeaastal 7. klassi õpilastega läbi viidud arenguvestluste kokkuvõtet. Kokkuvõttes ei ole toodud välja, kes osalesid arenguvestlustel ning puudusid osalejate allkirjad. Direktori kinnitusel ei osalenud lapsevanemad kõigil vestlustel ning koduõppe õpilasega arenguvestlust läbi ei viidud. Pidaja sõnul ei olnud koolis teadmist, et arenguvestlusel peavad osalema õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega õpilase puhul vanem.

Vestlusel osalenud 8. klassi õpilaste sõnul osalevad vestlusel õpilane ja õpetaja, vahel õpilane, õpetaja ja lapsevanem, vahel õpetaja ja lapsevanem. Õpilaste sõnul antakse arenguvestlusel tagasiside õpitulemustest, määratletakse ka järgneva perioodi eesmärgid, aga kuna kirjalikult arenguvestluste tulemusi ei fikseerita, siis järgmine kord ei mäletata enam, millised eesmärgid seati. Pidaja selgituste kohaselt on arenguvestlusi viidud läbi erinevas vormis: õpilane ja õpetaja, lapsevanem ja õpetaja, õpilane, lapsevanem ja õpilane, vestlused protokollitakse, aga kõigi õpilastega ei ole arenguvestlusi läbi viidud.

4.1. Ettekirjutused pidajale

- 4.1.1. Tagada direktori 12.12.2019 käskkirja nr 14 „Arenguvestluste tingimuste ja korra kehtestamine“ kooskõla põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikega 5, mille kohaselt tuleb õpilasega tema arengu toetamiseks korraldada vähemalt üks kord õppeaastas arenguvestlus, ning § 37 lõikega 6, mille kohaselt peavad osalema arenguvestlusel õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega õpilase puhul vanem. Täitmise tähtaeg: 01.05.2023.
- 4.1.2. Tagada arenguvestluste läbiviimine kooskõlas põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikega 6, mille kohaselt peavad osalema arenguvestlusel õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega õpilase puhul vanem. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.09.2023.
- 4.1.3. Tagada, et õpilase individuaalse arengu jälgimise kaartidele oleks kantud psühholoogilis-pedagoogiliste uuringute ja testimiste tulemused, tugispetsialistide ning koolivälise nõustamismeeskonna antud soovitusel, rakendatud teenused ning tugi ja hinnang nende tulemuslikkuse kohta, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 46 lõikest 7 ja vastavalt käesoleva õiendi punktis 4 toodud selgitustele. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.09.2023.

5. Tugispetsialistide teenuse tagamine

PGSi⁹³ kohaselt peab õpilasele koolis vajadusel tagama tasuta vähemalt eripedagoogi, logopeedi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi (edaspidi *tugispetsialistid*) teenused.

⁹¹ Direktori 12.12.2019 käskkirja nr 14 „Arenguvestluste tingimuste ja korra kehtestamine“, lisa p 5.

⁹² Direktori 12.12.2019 käskkirja nr 14 „Arenguvestluste tingimuste ja korra kehtestamine“, lisa p-d 9,10.

⁹³ PGS, § 37 lg 2.

Koolis töötavad osakoormusega sotsiaalpedagoog, psühholoog, eripedagoog ja logopeed. Lisaks on koolis kaks abiõpetajat (2. klassis ja 3.–4. liitklassis) ja meditsiiniõde.

Õpilaste toevajadus selgitatakse tugispetsialistide poolt välja õpilaste kooli õppima asumisel, samuti on aluseks Rajaleidja Keskuse otsused. Psühholoogiteenust osutatakse juhtumipõhisena, aga kuna koolipsühholoogil on lisaks sekkuvale ülesandele ka ennetav roll, st ta peaks hindama õpilase psühholoogilist arengut ja õppeprotsessis toimetulekut mõjutavaid tegureid, nõustama õpilast isikliku elu, õppetööga ning vaimse tervisega seotud probleemidega toimetulekul ja tema tunnetusprotsesside, vaimsete võimete, käitumis- ja suhtlemisoskuste arendamisel ning õpi- ja karjäärivalikute tegemisel⁹⁴, on oluline psühholoogiteenuse tagamine ka ennetava tegevusena õpilaste pideval jälgimisel.

Direktori sõnul on tugiteenused kõigile toevajadusega õpilastele tagatud, edaspidiselt oleks suurem vajadus nii psühholoogi kui sotsiaalpedagoogi teenuse järele. Ka kooli nõukogu esindajate sõnul võiks psühholoogi teenus olla tagatud koolis suuremas mahus. Pidaja sõnul on koolil soov pakkuda rohkem tugiteenuseid, vajadus oleks kokku 1,0 ametikohta.

6. Haridusliku erivajadusega õpilaste toetamise korraldus

Vastavalt EHIs põhimäärusele⁹⁵ kantakse põhiharidust omandavate õpilaste kohta õpilaste alamregistrisse hariduslikud erivajadused, toe liik, tugiteenused ja koolivälise nõustamismeeskonna (edaspidi *KVNM*) soovitus andmed.

EHISesse on kantud 23 õpilase andmed, kes vajavad tugiteenuseid. Kuuele õpilasele on märgitud üldine tugi, kahele eritugi, viiele õpilasele tõhustatud tugi, neist üks on koduõppel.

Järelevalves selgus, et üldise toevajadusega ja erivajadustega õpilastele on tugi tagatud vastavalt vajadusele. Tõhustatud toevajadusega õpilastest ühele tuge ei ole tagatud, kuna tegemist on koduõppe lapsega. Pidaja sõnul elavad koduõppe õpilased koolist kaugel, kool on pakkunud võimalust saada koolist tugiteenuseid, kuid vanemad ei ole seda soovinud.

Käitumisprobleemid on märgitud ühele õpilasele, kirjutamis-/lugemisraskus 14 õpilasele. EHIs kannete järgi on KVNMi poolt määratud eripedagoogi teenus neljale, logopeedi teenus kuuele, sotsiaalpedagoogi teenus kolmele ja psühholoogi teenus ühele õpilasele.

Järelevalves selgus, et eripedagoogi teenus on tagatud kahele õpilasele, kolmas õpilane keeldus, kuid saab teenust väljaspool kooli, ning neljandal õpilasel on kooli tugispetsialisti hinnangul toevajadus ära langenud. Logopeedi teenus on tagatud kolmele õpilasele, üks õpilane on keeldunud, kuid saab teenust väljaspool kooli, üks õpilane on koduõppel ja on kooli pakutavast teenusest keeldunud, ühel õpilasel on kooli tugispetsialisti hinnangul toevajadus ära langenud. Sotsiaalpedagoogi teenus on tagatud kahele õpilasele, üks õpilane ei ole saanud sotsiaalpedagoogiga kontakti, mistõttu on teenus asendatud psühholoogi toega. Psühholoogi teenus on määratud koduõppel olevale õpilasele, kes on teenusest keeldunud.

Pidaja sõnul on kõigile õpilastele vajalikud tugiteenused üldjoontes tagatud, kuid mõnd teenust võidakse tagada vähem, näiteks kui õpilane on puudunud. On ka juhtumeid, kus vanem või laps ei soovi tuge. Tugiteenuste tulemuslikkust hinnatakse vestlustel õpetajatega, kuid kõiki vestlusi ei protokollita, ümarlauad enamasti protokollitakse. Edaspidiselt on planeeritud koostada IAJK-d elektroonselt. Ühe õpilase puhul on eripedagoog-logopeedi hinnangul toevajadus ära

⁹⁴ Haridus- ja teadusministri 21.02.20218. a määrus nr 4 „Tugispetsialistide teenuse kirjeldus ja teenuse rakendamise kord“, § 2 lg 3 p 3.

⁹⁵ Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määrus nr 265 „Eest hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, § 26 lg 2 p-d 16, 40, 41, 71.

langenud.

Vestlusel osalenud 8. klassi õpilaste sõnul nad teavad, et koolis on logopeed, psühholoog, abiõpetaja-tugiisik, aga nad ei tea, millega need tugispetsialistid tegelevad. Murega pöördutakse klassijuhataja poole.

Eripedagoog-logopeedi teenust saavad 17 õpilast, suuremat vajadust nähakse lastevanemate nõustamise suunal. Eripedagoog-logopeedi sõnul toetab ta ka õpetajaid. Psühholoogi teenust osutatakse vajadusel ja juhtumipõhiselt.

Kolleegiumi protokollid⁹⁶ kajastavad õpilaste koduõppele lubamisega seotut. Õigusliku alusena on kolleegiumi protokollides märgitud haridus- ja teadusministri määrus⁹⁷, mille kohaselt õppenõukogu otsustab õpilasele koduõppe rakendamise vanema taotluse alusel. Otsused protokollides puuduvad.

Haridus- ja teadusministri määruse⁹⁸ kohaselt tuleb taotluses näidata vanema soovil koduõppele viimise põhjused ja andmed isiku kohta, kes hakkab last õpetama. Järelevalves vaadeldi vanemate esitatud taotlusi. Osades taotlustes ei olnud märgitud koduõppele viimise põhjuseid.

Järelevalves selgus, et koduõppel vanema soovil on kümme õpilast. EHISesse olid seisuga 06.03.2023 kantud andmed üheksa koduõppe õpilase kohta. Järelevalve ajal andmed parandati. Koolis täidab koduõppe koordinaatori ülesandeid eesti keele ja kirjanduse õpetaja, õpetaja ametijuhendis koduõppe korraldamisega seotud tööülesanded ei kajastu.

Haridus- ja teadusministri määruse⁹⁹ kohaselt peab kool kontrollima vähemalt üks kord poolaastas individuaalses õppekavas sätestatud õpitulemuste omandamist. Järelevalves ei leidnud kinnitust, et koduõppe õpilaste õpitulemuste saavutamist kontrollitakse üks kord poolaastas.

Koduõppe õpilastele koostab lapsevanem koostöös kooliga õppeaastaks individuaalse õppekava (edaspidi *IÕK*). Koordinaatori sõnul kohtutakse õpilasega kaks korda õppeaastas, kuid õpitulemusi poolaasta keskel ei hinnata. Vastutus õppeaasta jooksul omandatust on vanematel. Koordinaatori sõnul ei hinnata õpilaste teadmisi, oskusi muusikas, kehalises kasvatuses, kunstis, aga arvestatakse õpilaste osalust koolivälistes huviringides. Direktori sõnul on keeruline oskusaineid hinnata. Pidaja sõnul mõeldakse edaspidiselt läbi, kuidas saada õppeaasta lõpul õpilaste õpiväljundite omandatuse kohta tagasisidet ning kuidas teha seda koostöös aineõpetajatega.

Koduõppe õpilastest on KVNMI poolt määratud tugiteenused (psühholoog ja logopeed) ühele õpilasele. Õpilasele on teenuseid pakutud, kuid pidaja kinnitusel ei ole lapsevanem koolist pakutavaid teenuseid kasutanud.

Järelevalves vaadeldi koduõppe õpilastele koostatud IÕKsid. Vaatlusel selgus, et IÕKde sisuline vormistus oli väga erinev, ühel õpilasel ei kajastunud IÕKs muusika õppeaine.

EHISE andmetel on koostatud ühele õpilasele lihtsustatud õppekava. Õpe eriklassis on märgitud kolmele õpilasele. Järelevalves selgus, et lihtsustatud õppekava koostatud ja eriklassi

⁹⁶ Kolleegiumi 19.08.2022 koosoleku protokoll nr 1; 01.12.2022 koosoleku protokoll nr 10; 15.12.2022 koosoleku protokoll nr 12; 26.01.2023 koosoleku protokoll nr 15.

⁹⁷ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 3 p 1.

⁹⁸ Haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määrus nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord“, § 5 lg 2.

⁹⁹ Haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määrus nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord“, § 7 lg 2.

moodustatud ei ole. Pidaja selgituse kohaselt on koolis klassid väikesed ja kui õpilane tuleb õppeaasta keskel, on seda raske korraldada, lihtsustatud õppekava ei ole koostatud, kuna koolis ei ole olnud teadmist, et see tuleb koostada.

Kooli õppekava¹⁰⁰ kohaselt ei jäeta õpilasi üldjuhul klassikursust kordama. 2021/2022. õppeaasta viimasel kolleegiumi koosolekul¹⁰¹ on olnud päevakorras ühe õpilase klassikursust kordama jätmine ning õpilane otsustati jätta klassikursust kordama. Protokollist ei selgu, milles seisnes õpilase mahajäämus, milliseid tugiteenuseid talle kooli poolt rakendati. Puudub lühikokkuvõtte arutelust ja ei kajastu haldusaktile kohaselt ärakuulamist haldusmenetluse seaduses¹⁰² (edaspidi *HMS*) sätestatud korras.

Täiendavalt vaadeldi veel ühe tugimeetme – käitumise tugikava (edaspidi *KTK*) koostamist ja rakendamist¹⁰³. *KTK* on käitumiskeskustega laste toetamiseks mõeldud plaan, mis koostatakse sotsiaalsete, emotsionaalsete ja käitumiskeskustega õppijatele ning milles on seatud eesmärgid igapäevases õpikeskkonnas toimetulekuks. Ühele õpilasele on EHISes märgitud käitumisprobleemid ning õpilasele on *KTK* koostatud.

6.2. Ettepanekud direktorile

- 6.2.1. Mõelda läbi koduõppe õpilaste õpiväljundite saavutamisest tagasiside saamine ka õppeperioodi jooksul, mitte ainult õppeaasta lõpus, et õpilaste õpitulemused oleks perioodiliselt jälgitavad ja vajadusel tugi tagatud.
- 6.2.2. Selgitada koduõppe õpilaste puhul välja toevajadus ja selle tagamine, et kooli tasandil oleks kindlustunne, et tuge vajavad õpilased on saanud vajalikud teenused.
- 6.2.3. Koostada õpilaste IAJK-d elektroonselt ja teha lastevanematele kättesaadavaks õppeinfosüsteemi Stuudium kaudu.
- 6.2.4. Õpilase arengu toetamisel on oluline lähtuda koolivälise nõustamismeeskonna poolt väljastatud soovitustest. Kui kool ei näe mingi tugiteenuse rakendamiseks enam vajadust, tuleb see koolivälise nõustamismeeskonnaga läbi rääkida ja põhjendada, et otsust muudetak, sest kool ise otsust muuta ei saa.

6.3. Ettekirjutused pidajale

- 6.3.1. Tagada õppenõukogu protokollide vormistamisel kooskõla haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määruse nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ § 5 lõike 8 punktiga 7, esitades protokollis vastuvõetud otsused, otsuste faktilised ja õiguslikud alused, otsuste täitmise tähtajad ja vastutajad. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.09.2023.
- 6.3.2. Tagada õpilaste koduõppele määramisel kooskõla haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määruse nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ § 3 punktis 1 kehtestatud, mille kohaselt õppenõukogu otsustab õpilasele koduõppe rakendamise vanema taotluse alusel. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.09.2023.
- 6.3.3. Tagada koduõppel olevate õpilaste õpitulemuste omandamise hindamine vähemalt üks kord poolaastas, lähtudes haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määruse nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord“ § 7 lõikes 2 kehtestatud. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.01.2024.
- 6.3.4. Tagada vanema soovil koduõppele viimise taotluses teabe esitamine koduõppe põhjuse kohta, lähtudes haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määruse nr 6 „Koduõppe ja

¹⁰⁰ Kooli õppekava, p 6.2.

¹⁰¹ Kolleegiumi 19.08.2022 koosoleku protokoll nr 1.

¹⁰² HMS, § 40 lg-d 1 ja 2.

¹⁰³ PGS, § 58 lg 3.

haiglaõppe tingimused ja kord“ § 5 lõikes 2 kehtestatud. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.09.2023.

7. Õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon

Järelevalves kontrolliti õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavust kehtestatud nõuetele¹⁰⁴ ning kontrolliti EHISesse kantud andmete (seisuga 06.03.2023) vastavust õppeasutuses kohapeal olevatele kvalifikatsiooni tõendavatele dokumentidele.

Koolis töötab 18 õppe- ja kasvatusala töötajat, kelle kvalifikatsioonile on kehtestatud nõuded. Kvalifikatsioon ei vasta nõuetele järgmistel õppe- ja kasvatusala töötajatel:

- 1) Õpetaja (käsitöö ja kodundus II kooliaste 1,5 t, draama ja teater III kooliaste 1 t, inglise keel III kooliaste 3 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. EHISes ei ole kvalifikatsioon vastavaks loetud. Õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping 01.09.2021–31.08.2023.
- 2) Õpetaja (klassiõpetaja I kooliaste 19,5 t, ajalugu II kooliaste 2 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. EHISes ei ole kvalifikatsioon vastavaks loetud. Õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping 01.09.2022–31.08.2023.
- 3) Õpetaja (inglise keel I kooliaste 3 t, loodusõpetus II kooliaste 1 t, klassiõpetaja III kooliaste 9,5 t) – puudub õpetajakutse. EHISes ei ole kvalifikatsioon vastavaks loetud. Õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping 01.09.2021–31.08.2023.
Töötaja täidab ka õppejuhi ülesandeid (0,6 ametikohta). Ka õppejuhina ei vasta töötaja kvalifikatsioon nõuetele, kuna puudub õpetajakutse. EHISes ei ole kvalifikatsioon vastavaks loetud. Õppejuhi ametikohal on töötajaga sõlmitud tähtajatu tööleping.
- 4) Õpetaja (vene keel II kooliaste 2,5 t, vene keel III kooliaste 4 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. EHISes ei ole kvalifikatsioon vastavaks loetud. Õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping 01.09.2021–31.08.2023.
- 5) Õpetaja (inglise keel II kooliaste 5 t, inglise keel III kooliaste 3 t) – puudub õpetajakutse. EHISes ei ole kvalifikatsioon vastavaks loetud. Õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping 29.08.2022–30.06.2023.

Kvalifikatsioon vastab nõuetele 18 õppe- ja kasvatusala töötajast 13-l (72%).

Kui õpetaja vaba ametikoha täitmiseks korraldatud konkursil ei leita kvalifikatsiooninõuetele vastavat õpetajat, võib direktor PGSi¹⁰⁵ kohaselt sõlmida tähtajalise töölepingu kuni üheks aastaks isikuga, kellel on vähemalt keskharidus ning kelle kvalifikatsioon ja pedagoogiline kompetentsus on piisavad, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine. Järelevalves selgus, et kolme õpetajaga, kellega olid sõlmitud tähtajalised töölepingud, ei olnud tähtajalised töölepingud lepingu lõppedes lõpetatud, vaid olid vormistatud lepingute jätkamiseks lisad.

Koolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate arv peab nende läbiviidava õppe ja kasvatustegevuse mahust lähtuvalt olema piisav, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine¹⁰⁶.

Koolis on I kooliastme õpetajate nädalakoormus kokku 81 õppetundi, nendest 51,5 tundi (64%) õpetavad õpetajad, kelle kvalifikatsioon vastab kehtestatud nõuetele.

¹⁰⁴Haridus- ja teadusministri 29.08.2013. a määrus nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“.

¹⁰⁵ PGS, § 74 lg 7.

¹⁰⁶ PGS, § 74 lg 9.

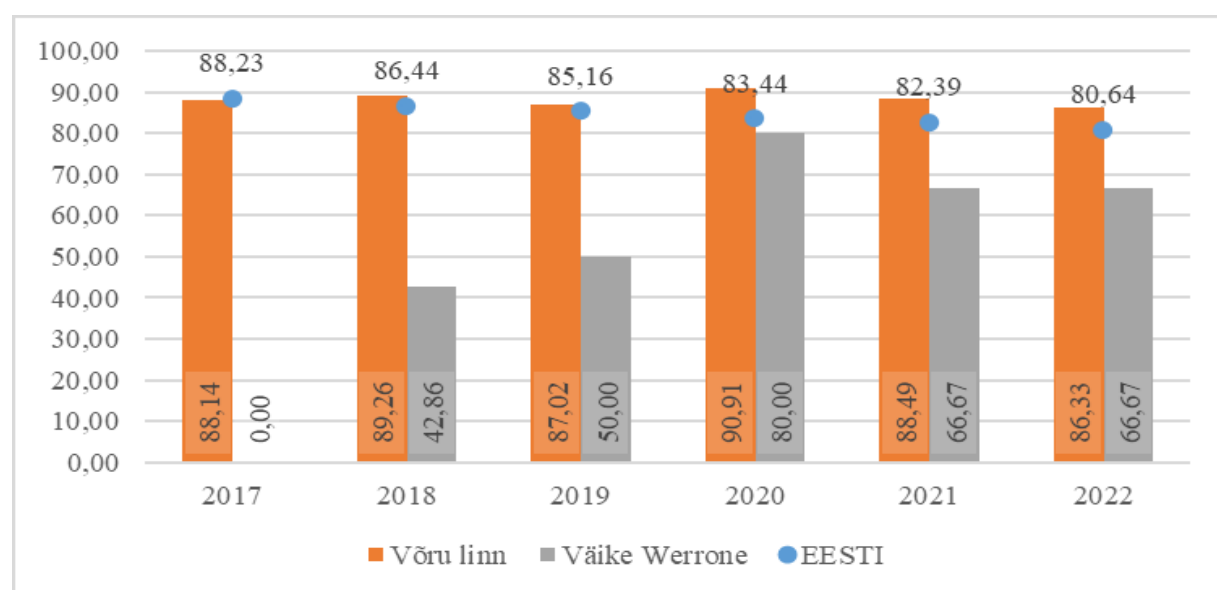
II kooliastme õpetajate nädalakoormus kokku on 45,5 õppetundi, nendest 33,5 tundi (74%) õpetavad õpetajad, kelle kvalifikatsioon vastab kehtestatud nõuetele.

III kooliastme õpetajate nädalakoormus kokku on 57,5 õppetundi, nendest 30 tundi (52%) õpetavad õpetajad, kelle kvalifikatsioon vastab kehtestatud nõuetele.

I, II ja III kooliastmes kokku on 184 õppetundi, millest 123 (67%) õpetavad õpetajad, kelle kvalifikatsioon vastab kehtestatud nõuetele. Eeltoodust tulenevalt ei saa nõutava kvalifikatsiooniga õpetajate osakaalu PGSi¹⁰⁷ tähenduses hinnata piisavaks.

Neljal õpetajal, kelle kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, on vajalik läbida magistriõpingud ja taotleda õpetajakutse, kahel õpetajal on vajalik taotleda õpetajakutse. Mõlemad õpetajad on edastanud Kutsekojale dokumendid õpetajakutse saamiseks.

Õppe- ja kasvatusala töötajate arv, kelle kvalifikatsioon vastab kehtestatud nõuetele, oli viimaste aastate lõikes kõrgeim 2020. aastal – 80%. Eelmisel ja käesoleval õppeaastal vastab EHISE andmetel koolis kvalifikatsioon nõuetele 2/3 õpetajatest (joonis 1).

Joonis 1. Kvalifikatsiooni nõuetele vastavate õpetajate osakaal põhikoolis, %.
Allikas: EHIS.

PGSi¹⁰⁸ kohaselt kehtestab kooli õppealajuhataja, õpetajate, tugispetsialistide ja teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute ametikohtadele korraldatava konkursi läbiviimise korra kooli hoolekogu (nõukogu). Nimetatud korra on kooli nõukogu kehtestanud¹⁰⁹.

7.2. Ettekirjutused pidajale

7.2.1. Tagamaks koolis töötavate õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavust põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74 lõigetes 6, 7 ja 9 esitatud nõuetele, korraldada koolis konkursid nende õppe- ja kasvatusala töötajate ametikohtadele, kellel on olemas nõutav tasemeharidus, kuid puudub õpetajakutse, juhul, kui töötajale ei ole omistatud õpetajakutset hiljemalt 01.12.2023. Täitmise tähtaeg: 01.01.2024.

¹⁰⁷ PGS, § 74 lg 9.

¹⁰⁸ PGS, § 73 lg 1¹ p 8.

¹⁰⁹ Kooli nõukogu 12.05.2020 koosoleku protokoll nr 3.

- 7.2.2. Tagada kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate piisavus lähtuvalt nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74 lõikele 9. Täitmise tähtaeg: 01.09.2023.